

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

Toinen osavuosisikatsaus 2018

- **Apulaiskaupunginjohtajan katsaus**
  - **Palvelualueen toimenpiteiden seuranta**
  - **Jora - ennuste 2018**
  - **Vastuualueiden seurantaraportit**
  - **Vastuualueiden ennusteraportit / jora ennuste**
  - **Investointien seuranta ja mittarit**
-

Kaupunkiympäristön palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta on edennyt suunnitelmallisesti sekä toiminnan että talouden osalta. Strategisen maankäytön suunnittelutyöt, Kuopion kasvutavoitteiden toteutumisen edellyttämät asemakaavatyöt sekä kunnallistekniikan suunnittelutyöt ovat edenneet ohjelman mukaisesti.

Täydennysrakentamisen painopiste on Puijonlaaksossa mutta myös keskustan täydennysrakentaminen on vilkasta ja meneillään on lukuisia yksityisten kiinteistönomistajien kiinteistökehityshankkeita. Asemanseudun ensimmäinen rakennushanke käynnistyi kesän aikana. Mölymäeltä allekirjoitettiin ensimmäisen vaiheen määräalojen luovutus sopimus Savon koulutuskuntayhtymän kanssa ja Maljalahden kerrostalotonteista pidettiin tarjouskilpailu. Kilpailun voittaneen kanssa tehtiin kiinteistökaupan esisopimus ja lopullisten kauppojen odotetaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.

Rakentaminen on edelleen vilkasta ja tälle vuodelle arvioidaan valmistuvan noin 1600 uutta asuntoa, joista 80 prosenttia kerrostaloihin. Tuotannosta n. 570 asuntoa rakennetaan valtion korkotuella eli ovat ns. kohtuuhintaista tuotantoa. Vilkas rakentaminen on näkynyt myös rakennusvalvonnassa korkeina lupamäärinä alkuvuonna, joskin kesän jälkeen lupamäärät ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Strategian kannalta tärkein investointihanke on vuoden 2017 lopussa alkanut Savilahden allianssihanke (SALLI), joka on edennyt kehitysvaiheeseen. Allianssissa mm. Savilahdentien saneeraus ja nk. Tekniikkakadun rakentaminen hoidetaan vuosien 2018-2021 aikana integroituna projektitoimituksena. Vuoden 2018 aikana on tavoitteena saada allianssihanke suunnittelu niin pitkälle, että varsinainen toteutus voidaan aloittaa vuoden 2019 alusta.

Muita keskeisiä meneillään olevia rakentamiskohteita ovat Hiltulanlahden alueen rakentaminen sekä Kaupakadun, Niiralankadun ja Suurmäentien saneeraukset. Nilsiässä ja Juankoskella on tehty katujen saneerauksia ja Nilsiän Pajulahdessa on käynnissä kevyen liikenteen parantamistyöt kantatie 75:n varrella. Hanke toteutetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Investointien osalta vuosi on erittäin haastava niin rakentamisen kuin suunnittelun osalta, koska investointitaso on noussut edellisvuodesta 50 %:lla.

Maanhankintaa on jatkettu aktiivisesti kaupungin tulevilla kasvualueilla ja neuvottelujen kohteena ovat olleet Vanuvuoren alueella ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat maa-alueet. Suomen valtiolta ostettiin jäähallin päädyssä oleva pysäköintitontti Kuntolaakso-hankkeen toteuttamista varten.

Merkittävin muutos tapahtui hulevesijärjestelmän hallinnassa, kun vuoden 2018 alussa hulevesijärjestelmä siirtyi kokonaisuudessaan kaupungin vastuulle. Ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmän osalta on tehty hankintapäätös ja järjestelmään liittyvien kojeiden asennus on käynnistetty.

Resurssiviisauteen perustuen Savilahden alueen osalta on oltu mukana tekemässä alueen massojen logistiikkaselvitystä. Uusiomateriaaleja hyödyntävän Uuma 3-hankkeen osallistumista on selvitetty. Hiltulanlahdessa ja Puijolla on sovittu, että väylien rakentamisessa hyödynnetään betonimurskeita.

Rakennusvalvonnassa on otettu vuoden 2018 alussa käyttöön sähköinen pysyväisarkisto ja rakennusjärjestyksen uudistaminen on loppusuoralla. Jätehuollon viranomaispalveluissa on määritelty palvelutaso yhteistyössä alueen 16 kunnan ja kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Ympäristöterveyden huollon osalta on maakunta-uudistuksen valmistelu edennyt ja tarkentunut.

Kuopion seudun joukkoliikenteen Vilkun sähköisissä aikataulupalveluissa on otettu käyttöön bussien reaaliaikaiseen paikatietoon perustuvat aikatauluennusteet ja viisaan liikkumisen hankkeen reaaliaikainen informaatiojärjestelmä on valmistunut ja mm. aikatauluetiedot ovat nyt käytössä. Kaupunkipyöräasemia on suunnit-

teltu 15 kohteeseen ja ensi vaiheessa järjestelmään kuuluu 150 sähköistä kaupunkipyörää. Myös KierRehanke on edennyt hyvin.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Lippumäen tuplajäiden osalta on kaupunginhallitus myöntänyt lisärahoituksen elinkeinoalueiden myöntövaltuutuksesta. Savilahden allianssihankeeseen osalta menojen arvioidaan ylittävän budjetoidut menot. Ylittävät menot pyritään kompensoimaan muista investointikohteista. Täysin uutena hankkeena on mukaan tullut asematunnelin saneeraus ja oikaisu Asemanseudun alueella. Tähän hankkeeseen ollaan saamassa kuitenkin merkittävästi EU-tukea.

Maljalahden kerrostalotonttien kiinteistökauppojen toteutuessa kuluvana vuonna myyntivoittojen kertymä tulee olemaan budjetoitua merkittävästi suurempi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Ruutukaava-alueen kiinteistökehityshankkeiden ja Maljalahden kerrostalotonttien myynnin onnistumisella on keskeinen merkitys myyntivoittojen toteutumisen kannalta. Savilahden allianssihankeeseen sekä kiinteistökehityshankkeiden eteneminen ovat riippuvaisia kaavaprosessien sujuvasta etenemisestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

EU:n tietosuojasetuksen edellyttämät tietosuojaselosteet on tehty ja toiminta on asetuksen mukaista. Palveluhankintojen sopimusten mukaisuutta on valvottu. Riskejä on arvioitu, hallintasuunnitelman päivittäminen odottaa tarkempia ohjeita

Sähköisten hankintajärjestelmän käyttöönottoa on ajettu sisään yhteistyössä IS- Hankinta Oy:n kanssa. Uusi maanvuokrasopimusten hallinta- ja laskutusjärjestelmä on otettu käyttöön. Järjestelmä mahdollistaa e-laskituksen.

Talouden seuranta ja ennustettavuutta on pyritty parantamaan, mutta markkinatilanteen vaihtelut luovat epävarmuutta ennusteisiin jatkossakin. Strategiset tavoitteet on johdettu vuotuisiksi toimenpiteiksi, joiden toteutumista seurataan osavuosisikastausten yhteydessä.

Asiakkailla on mahdollisuus tarkistuttaa tietonsa netistä löytyvien lomakkeiden avulla. Tietoturvatitit on otettu käyttöön koko vastuualueella.

Kaupunkiympäristön palvelualue			2018	
1. KASVAVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju	Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista. Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä.	Savilahden alueen suunnittelu ja toteutus etenevät. Edistetään palveluverkoston toimivuutta.	● (etenee suunnitellusti) Yliopistonrannan ja Tekniikkakadun asemakaava etenevät ohjelmoidusti ja SALLI eli Savilahden Allianssihanke on käynnissä. Yliopistonrannan kaavoitukseen liittyvät maankäyttösopimusneuvottelut ovat käynnissä. Ilmanlaatu- ja meluasioissa jatkettu yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.	Kasvava Kuopio - ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Tehdään aktiivista vaikuttamista Kuopion saavutettavuuden parantamiseksi (lentovuorot, asemanseutu, tiehankkeet) ja kansallisen aseman vahvistamiseksi. Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Aktiivinen vaikuttaminen maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.	● (etenee suunnitellusti) Vt 5 kehittämissuunnitelma on valmistunut. Asemanseudun hanke on käynnissä. Kaupunki osallistuu tällä hetkellä asematunnelihankkeeseen. Tälle hankkeelle on myös haettu ja saatu EAKR-tukea. Siilinjärven, Suonenjoen ja Leppävirran kanssa on tehty yhteistyötä. Ilmanlaadun seurannan yhteistyö Siilinjärven, Varkauden ja Jyväskylän kanssa jatkuu. On tehty yhteistyötä alueellisesti mm. KierRe-hankkeessa Varkauden, Iisalmen ja Pro Agrian kanssa. Lisäksi tehdään yhteistyötä oppilaitosten kanssa.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Savilahden alueen sekä muiden kärkihankkeiden (mm. Kuntolaakso, Kuopionlahti, Asemanseutu, Mölymäki) suunnittelu ja toteutus etenevät.	● (etenee suunnitellusti) Savilahden sekä muiden kärkihankkeiden asemakaavatyöt etenevät suunnitellusti ja yliopistonrannan kaavoitukseen liittyvät neuvottelut ovat käynnissä. SALLI-hanke etenee suunnitellusti, Niiralankadun saneeraus etenee ja Mölymäen sekä Asemanseudun rakentaminen on alkanut.	Kasvava Kuopio -ohjelma
--	--	--	---	-------------------------

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuden innostava arki	Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Edistetään kävelyä ja pyöräilyä, rakennetaan erilaisia ulkoilu- ja lähiliikuntapaikkoja. Kiinnitetään erityistä huomiota esteettömyyteen ja turvallisuuden suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.	● (etenee suunnitellusti) Pyöräilyn edistämisohjelman sekä satama- ja venepaikkaohjelman laatiminen on käynnissä. Leikkipaikat, viherpalveluohjelma on valmistunut. Esteetön ympäristö on huomioitu rakentamisessa ja keskustan kunnossapitoluokitus on tarkistettu alkuvuonna. Koulujen ja päiväkotien lähiluontokohteiden kartoitus on tehty.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Esteettömyyden ja turvallisuuden huomioiminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.	● (etenee suunnitellusti) Esteettömyys on huomioitu suunnittelussa ja rakentamisessa. Vuoden 2018 aikana on toteutunut neljän uuden hissien valmistuminen, joille on tehty päätökset kaupungin hissiavustuksesta.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritys yhteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Otetaan työllisyysnäkökulma huomioon investointeja suunniteltaessa, kilpailuttaessa ja ajoitettaessa.	● (etenee suunnitellusti) Työllisyysnäkökulma on huomioitu investointihankkeiden kilpailutuksessa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö,Jynkkä).	Edistetään palvelukumppanuutta, tuetaan pitäjäraatien hankkeita.	● (etenee suunnitellusti) Asukkaiden vuorovaikutusta suunnittelussa on lisätty mm. asukasyhdistysten ja pitäjäraatien osalta. Talkoorahan käyttöä on lisätty ja toimitu yhdessä kyläyhdistysten kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).			
	Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Parannetaan keskustan ja muiden alueiden turvallisuutta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Keskustan kameravalvontajärjestelmän toimija on vaihdettu. Lupakäsittelyissä on otettu huomioon ympäristön pilaantumisen ehkäisy sekä riskien arviointi ja hallinta.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.			

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	● (etenee suunnitellusti) Pyöräilyn edistämisohjelman laatiminen on käynnissä ja kaupunkipyöjäjärjestelmän käyttöönottoa valmistellaan. Palvelualueelle on hankittu yhteiskäyttöisiä sähköpyöriä. Työasioinnissa käytetään mahdollisuuksien mukaan joukkoliikennettä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö lautakunnissa.	● (etenee suunnitellusti) Sähköinen kokouskäytäntö on otettu käyttöön ympäristö- ja rakennuslautakunnassa sekä Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa. Kaupunkirakennelautakunnan osalta laitehankinnat ovat menossa ja otetaan käyttöön vuoden loppuun mennessä. Kaikki aineisto valmistellaan sähköistä päätöksentekoa ajatellen.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Edesautetaan etätyön tekemistä.	● (etenee suunnitellusti) Etätyön tekeminen on mahdollistettu ja etätyötä on lisätty.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
	Uusiomateriaalien käyttö ja suunnittelu sisällytetään maankäytön suunnitteluun ja rakentamiseen. Selvitetään keinot vähentää kaupungin rakentamisen ja rakennusten ympäristökuormitusta, mm. sertifiointin avulla.	Uusiomateriaalien käyttö kaupungin infrarakentamisen kohteissa, joka huomioidaan suunnittelussa ja selvityksissä. Selvitetään mm. sertifiointimahdollisuuksia.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Uusiokäyttömateriaaleja on voitu jonkun verran käyttää maarakentamisessa.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia	Edistetään energiaterhokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä kaupungin kiinteistöissä Korvataan diesel- ja bensiinikäyttöisen ajoneuvoja sähkö- ja biokaasuajoneuvoilla.	Edistetään kaupungin ajoneuvojen toimivuutta sähkö- ja biokaasutoimiviksi ja huomioidaan kilpailutuksissa.	● (etenee suunnitellusti) Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteessä on laadittavana selvitys linja-autojen vaihtoehtoisista käyttövoimista. Uusi valaistuksen ohjausjärjestelmä otetaan käyttöön. Viestintää energiaterhokkuutta edistävästä toimenpiteistä on lisätty.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa.	Strategia viedään henkilöstötasolle.	● (etenee suunnitellusti) Strategiaa on käyty läpi työpaikkakokouksissa sekä yksikköpalavereissa ja strategia on huomioitu työohjelmissa.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Hankintakäytäntöjä kehitetään.		
	Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Asukkaiden osallistaminen jo valmisteluvaiheessa, erityisesti uudessa Kohtaamossa.	● (etenee suunnitellusti) Asukkaiden osallistaminen jo valmisteluvaiheessa on otettu huomioon mm. suunnittelussa.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Edistetään työhyvinvointia erilaisin keinoin sekä palvelualueella että työyksiköissä. Ideoidaan toimenpiteitä yhdessä henkilöstön kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Työhyvinvoinnin ylläpidon ja parantamisen keinoista on keskusteltu henkilöstön kanssa aiempaa enemmän. Työhyvinvointia on lisätty jäməkämmällä tehtävänjaolla, varahenkilöjärjestelmän parantamisella sekä oikea-aikaisella tiedottamisella ja vuorovaikutuksen lisäämisellä.	Uudistuva Kuopio - ohjelma; Työhyvinvointi suunnitelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. Ollaan mukana maakunnan digitalisaatiohankkeessa. Tietomallien edistäminen ja hyödyntäminen koko palvelualueella.	● (etenee suunnitellusti) Sähköisen hankintajärjestelmän käyttäminen on lisääntynyt. Valmistellaan tietomallikoordinaattorin rekrytointia ja Digi-Paven valmistelu on käynnissä. Rakennuslupahakemukset saapuvat pääosin Sähköisen lupapistepalvelun kautta. Kaikki 2018 alusta tehdyt rakennusvalvonnan lupapäätökset ja lupaasiakirjat menevät sähköiseen pysyväisarkistoon. Ympäristönsuojelun luvissa ja ilmoituksissa on otettu aktiivisesti Lupapiste-palvelu käyttöön.	Uudistuva Kuopio - ohjelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana maakuntauudistuksen valmistelussa.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Valmistelu etenee hitaasti. Matkojen yhdistelykeskuksen toiminta on siirtynyt IS-Hankinta Oy:lle.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Otetaan käyttöön uusia toimintatapoja.	● (etenee suunnitellusti) Nettihuutokaupan kokeilemistä uutena markkinointi- ja myyntikanavana ollaan valmistelemassa. On selvitetty käsilaserkeilaimen soveltuvuutta eräisiin mittauksiksiin.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
4.3. Kestävä talous	<p>Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.</p> <p>Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa.</p> <p>Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.</p>	Vähennetään kaupungin korjausvelkaa. Kiinteistökehitysryhmän toiminta jatkuu. Toteutetaan laajempaa investointiohjelmaa.	● (etenee suunnitellusti) Hankintoja ja sopimuksia on tehty suunnitelmallisesti. Laajempaa investointiohjelmaa on toteutettu resurssien puitteissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

310004 Kaupunkiympäristön palv.al.

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	13 777 876	62,8	13 739 713	59,9	21 926 571	22 920 100	23 419 663	499 563	102,2	1 493 092	6,8
Maksutuotot	2 885 712	42,3	3 199 274	50,4	6 819 999	6 345 200	6 358 274	13 074	100,2	-461 725	-6,8
Tuet ja avustukset	257 971	14,1	220 421	9,7	1 831 116	2 279 500	2 073 956	-205 544	91,0	242 840	13,3
Vuokratuotot	13 919 603	85,2	14 695 799	89,1	16 340 221	16 497 900	17 146 799	648 899	103,9	806 578	4,9
Muut tuotot	1 464 902	70,9	1 435 837	75,1	2 066 894	1 911 900	2 089 951	178 051	109,3	23 057	1,1
Käyttöom. myyntivoitot	1 031 077	58,2	4 085 081	75,6	1 771 408	5 400 000	4 915 081	-484 919	91,0	3 143 672	177,5
Muut toimintatuotot yht.	2 495 978	65,0	5 520 918	75,5	3 838 302	7 311 900	7 005 032	-306 868	95,8	3 166 730	82,5
Toimintatuotot	33 337 140	65,7	37 376 125	67,5	50 756 209	55 354 600	56 003 724	649 124	101,2	5 247 515	10,3
Palkat ja oikaisuerät	-6 109 262	66,8	-6 309 302	63,0	-9 150 464	-10 015 296	-9 640 703	374 593	96,3	-490 239	5,4
Muut henkilösivukulut	-297 255	66,8	-249 187	63,0	-444 697	-395 716	-379 552	16 164	95,9	65 145	-14,6
Eläkekulut	-1 828 112	66,8	-1 860 562	64,8	-2 737 724	-2 872 219	-2 810 699	61 520	97,9	-72 974	2,7
Henkilöstökulut yht.	-8 234 629	66,8	-8 419 051	63,4	-12 332 886	-13 283 231	-12 830 954	452 277	96,6	-498 069	4,0
Palvelujen ostot	-21 326 811	58,4	-24 394 075	58,9	-36 542 771	-41 438 979	-41 683 075	-244 096	100,6	-5 140 304	14,1
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-862 062	53,3	-882 885	49,0	-1 618 117	-1 803 350	-1 747 635	55 715	96,9	-129 518	8,0
Avustukset	-637 190	49,3	-513 388	34,1	-1 293 006	-1 506 700	-1 468 388	38 312	97,5	-175 382	13,6
Muut vuokratulut	-61 554	61,2	-128 914	65,9	-100 656	-195 657	-182 075	13 583	93,1	-81 419	80,9
Sisäiset vuokratulut	-827 629	65,3	-843 827	64,5	-1 266 679	-1 307 483	-1 291 199	16 284	98,8	-24 520	1,9
Vuokratulut yht.	-889 183	65,0	-972 740	64,7	-1 367 335	-1 503 140	-1 473 273	29 867	98,0	-105 939	7,7
Muut kulut	-152 160	59,4	-221 969	58,5	-256 069	-379 700	-357 919	21 781	94,3	-101 850	39,8
Käyttöom. myyntitappiot	-56 167	99,8		0,0	-56 258		0	0	0,0	56 258	-100,0
Muut toimintakulut yht.	-208 327	66,7	-221 969	58,5	-312 327	-379 700	-357 919	21 781	94,3	-45 592	14,6
Toimintakulut	-32 158 202	60,1	-35 404 108	59,1	-53 466 441	-59 915 100	-59 561 244	353 856	99,4	-6 094 803	11,4
Toimintakate	1 178 938	-43,5	1 972 017	-43,2	-2 710 232	-4 560 500	-3 557 520	1 002 980	78,0	-847 288	31,3

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Nettotuloksen arvioidaan muodostuvan n. 1 milj. euroa budjetoitua paremmaksi.

Matkojenyhdistelykeskuksen siirryttyä IS-Hankinta Oy:lle myös vanhus- ja vammaispalvelukuljetukset siirtyivät IS-Hankinta Oyn järjestäviksi.

Budjettia oikaistaan talousarviomuutoksella myöhemmin tänä vuonna.

Savilahden Salli-allianssin kulut kootaan rakennuttamisen yksikköön ja ne laskutetaan edelleen eri osapuolille. Tällä ei ole vaikutusta nettotulokseen.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Kaupunkiympäristön palvelualueen luonteesta johtuen myyntivoittoihin liittyy ajallinen riski niiden toteutumisen osalta. Odotettavissa on maakauppoja joiden ennakointi on vielä vaikeaa koska niiden toteutuminen voi siirtyä vuodelle 2019. Nämä eivät sisälly palvelualueen ennusteeseen. Jos asia tarkentuu niin se huomioidaan seuraavissa ennusteraporteissa.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Henkilötyövuosien määrä toteutuu talousarvion mukaisesti.

Kaupunkiympäristön suunnittelupalvelut

Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppasen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Kaupunkisuunnittelupalvelujen toiminta on ollut pääosin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisena.

Keskeiset strategisen maankäytön suunnittelutyöt kuten Hepomäki, Itkonniemi - Vanha asema ja Vanuvuori ovat edenneet lähes ohjelmointien mukaisesti.

Kuopion kasvutavoitteiden toteutumisen edellyttämät asemakaavatyöt ovat myös edenneet pääosin ohjelmoidusti. Keskeisiä töitä ovat Savilahti, Kuopionlahti ja Kuntolaakso. Savilahti etenee kahdella asemakaavatyöllä liittyen vahvasti alueen infrasuunnitteluun. Kuopionlahden luonnoksen palautteet on käsitelty ja ehdotusvaihe on valmisteilla. Kuntolaakson osalta jäähalli-uimahalli kaava on valmistunut sekä Hatsalan että Savonin alueiden ehdotusvaiheet on valmisteilla.

Täydennysrakentamiskohteiden asemakaavat eri puolilla kaupunkia etenevät. Puisto- ja Torikadun kulmakorttelit sekä Tuulikanteleen pohjoispuoli ovat valmistuneet. Tullinkulma sekä Puijonlaakson Rajalan Aitta ja Taivaanpankantie ovat edenneet lähes aikataulun mukaisesti.

Kunnallistekniikan suunnittelutyöt ovat edenneet ohjelmointien mukaisesti. Puijonlaakson urheilualueen suunnittelu jatkuu. Kauppakadun rakentaminen välillä Vuorikatu - Maaherrankatu on käynnissä. Savilahti sitoo paljon suunnitteluresursseja. Hulevesiasioiden siirtyminen 1.1.2018 alkaen KYP:in vastuulle teettää paljon selvitys- ja valmistelutyötä.

Kuopion seudun joukkoliikenteen Vilkun sähköisissä aikataulupalveluissa käytetään nyt bussien reaaliaikaiseen paikkatietoon perustuvia aikatauluennusteita. Reaaliaikaisen aikataulupalvelun avulla matkustajat voivat minimoida omaa odotusaikaansa pysäkillä, kun he saavat tiedon bussien todellisista lähtöajoista pysäkkikohtaisesti.

Viisaan liikkumisen hankkeen reaaliaikainen informaatiojärjestelmä on valmistunut ja mm. aikataulutiedot ovat nyt käytössä.

Kaupunkipyöräasemia on suunniteltu 15 kohteeseen ja ensi vaiheessa järjestelmään kuuluu 150 sähköistä kaupunkipyörää.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Olellaisia poikkeamia talousarvioon ei ole.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaavojen valitusprosessit voivat viivästyttää kaavojen toteutumista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäistä valvontaa on toteutettu palvelualueen suunnitelman mukaisesti. Henkilöstöriskejä ja -vajetta on olemassa vaikka resursseja on voitu täyttää ja osaamista vahvistaa.

Kaupunkisuunnittelupalvelut			2018
1. KASVAVA KUOPIO			

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista.</p> <p>Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä.</p>	<p>Savilahden alueen suunnittelu etenee.</p> <p>Edistetään palveluverkoston toimivuutta.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti) Yliopistonrannan ja Tekniikkakadun asemakaava etenevät ohjelmoidusti.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tehdään aktiivista vaikuttamista Kuopion saavutettavuuden parantamiseksi (lentovuorot, asemanseutu, tiehankkeet) ja kansallisen aseman vahvistamiseksi.</p> <p>Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.</p>	<p>Osallistutaan maakunnallisiin ja valtakunnallisiin verkostotapaamisiin.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti) Vt 5 kehittämissuunnitelma on valmistunut. Savilahden ramppi sisältyy Yliopistonrannan asemakaavaan. On osallistuttu maakunnallisiin ja valtakunnallisiin verkostotapaamisiin.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma

Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Savilahden alueen sekä muiden kärkihankkeiden (mm. Kuntolaakso, Kuopionlahti, Asemanseutu, Mölymäki) suunnittelu etenee.		● (etenee suunnitellusti) Asemakaavat etenevät ohjelmoidun mukaisesti.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuden innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Edistetään kävelyä ja pyöräilyä suunnittelussa, suunnitellaan erilaisia ulkoilu- ja lähiliikuntapaikkoja. Kiinnitetään erityistä huomiota esteettömyyteen ja turvallisuuden suunnittelussa.		● (etenee suunnitellusti) Pyöräilyn edistämishjelman sekä satama- ja venepaikkaohjelman laatiminen käynnissä. Leikkipaikat, viherpalveluohjelma on valmistunut. Toteutus edennyt investointiohjelman mukaisesti.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuuden tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Esteettömyyden ja turvallisuuden huomioiminen suunnittelussa.		● (etenee suunnitellusti) Esteettömyys huomioidaan suunnittelussa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä).</p> <p>Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).</p>	Kehitetään palvelukumppanuutta, osallistetaan pitäjäraadit.		● (etenee suunnitellusti) Suunnittelussa on toteutettu vuoropuhelua asukasyhdistysten ja pitäjäraatien kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
<p>Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.</p>	Kehitetään parantamalla keskustan ja muiden alueiden turvallisuutta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.		● (etenee suunnitellusti) Suunnittelu yhteistyössä ovat mukana turvallisuuden eri toimijat.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma.</p> <p>Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.</p>	<p>Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua suunnittelussa sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma.</p> <p>Ollaan mukana kehittämässä maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.</p>		● (etenee suunnitellusti) Suunnittelussa pyöräily-, jalankulku- ja joukkoliikenne ovat keskeisesti mukana. Pyöräilyn edistämisohjelman laatiminen käynnissä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö.		☐ (ei statusta)	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Mahdollistetaan etätyön tekeminen.		☒ (etenee suunnitellusti) On mahdollistettu etätyön tekeminen.,	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään energiätehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä kaupungin kiinteistöissä Korvataan diesel- ja bensiinikäyttöisen ajoneuvoja sähkö- ja biokaasuajoneuvoilla.	Laaditaan selvitys linja-autojen vaihtoehtoisista käyttövoimista Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteessä.		☒ (etenee suunnitellusti) Laadittavana on selvitys linja-autojen vaihtoehtoisista käyttövoimista Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteessä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategia ja sitä tukevat ohjelmat viedään henkilöstötasolle.		☒ (etenee suunnitellusti) Strategia on jalkautettu suunnitteluun.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Asukkaiden osallistaminen jo valmisteluvaiheessa, erityisesti uudessa Kohtaamossa. Osallistetaan pitäjäraadit.		● (etenee suunnitellusti) On toteutettu osallistamista Kohtaamossa ja lähiöissä.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Ylläpidetään tykytoimintaa yhdessä koko henkilöstön kanssa.		● (etenee suunnitellusti) Toteutettu tykytoimintaa suunnitellusti.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Tietomallipohjaisen toimintamallin valmistelu.		● (etenee suunnitellusti) Osallistuttu tietomallin valmisteluun. Digi-Paven valmistelu käynnissä. Tietomallikoordinaattorin tehtävä on haussa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana maakunta- ja soteuudistuksen valmistelussa huomioiden edunvalvonta MYK/joukkoliikenne.		● (etenee suunnitellusti) Ollaan mukana maakunta- ja soteuudistuksen valmistelussa huomioiden edunvalvonta MYK/joukkoliikenne.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään uusia toimintatapoja.		● (etenee suunnitellusti) Kehitetään uusia toimintatapoja resurssien puitteissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut

Kaupungininsinööri Ismo Heikkisen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Vuoden 2018 alku ei tuonut niin suuria muutoksia kuin aikaisempi toimintavuosi, jolloin ulkoilu- ja virkistyspalvelut ja Juankosken liitos muuttivat toimintoja. Tärkeimpänä vuoden 2018 alusta tulleen muutoksena nykyiseen toimintaan on hulevesijärjestelmän hallinta, kun hulevesijärjestelmä on kokonaisuudessaan siirretty kaupunkiympäristön palvelualueelle. Alkuvuodesta toiminnan pyörittäminen on siirretty kaupungille ja toiminnalle on ainakin toistaiseksi varattu riittävät resurssit.

Investointien osalta tällä hetkellä strategian kannalta tärkein on vuoden 2017 lopussa alkanut Savilahden allianssihanke (SALLI), joka on edennyt kehitysvaiheeseen. Allianssissa mm. Savilahdentien saneeraus ja nk. Tekniikkakadun rakentaminen hoidetaan vuosien 2018-2021 aikana integroituna projektitoimituksena. Vuoden 2018 aikana on tavoitteena saada allianssihankkeen suunnittelu niin pitkälle, että varsinainen toteutus voidaan aloittaa vuoden 2019 alusta.

Muita keskeisiä investointihankkeita ovat Hiltulanlahden alue, jonka rakentamista Mestar jatkaa moottoritien länsipuolella. Muita Mestarin rakennushankkeita ovat keskustaan sijoittuva Kauppakadun saneeraus, joka on alkanut huhtikuun aikana ja jonka yhteydessä Snellmanipuistosta poistetaan puita. Suurmäentien saneeraushanke Puijonlaakson kohdalla on jatkunut koko alkuvuoden. Hanke jatkuu Puijon urheilualueen pysäköintijärjestelyjen rakentamisella. Pajulahdentie saneerataan ja Ruotsinkadulle toteutetaan kevyen liikenteen väylä Mestarin toimesta.

Kilpailutettavista urakoista on käynnissä Niiralankadun saneeraus Suokadun ja Viestikadun välillä. Mölymäellä Kaartokadun lyhyen osuuden rakentaminen on myös käynnissä. Nilsiässä käynnissä on muutamien katujen saneeraustyöt (Paavontie, Länsitie ja Tiirantie) käynnissä sekä Juankoskella Paasikoskentie saneeraus. Lippumäellä on tekojääradan rakennustyöt käynnissä. Nilsiän Pajulahdessa on käynnissä kevyen liikenteen parantamistyöt kantatien 75 varrella. Hanke toteutetaan yhteistyössä ely-keskuksen kanssa.

Matkustajasataman laajentamisen osalta on hankkeelle saatu sen tarvitsemat luvat. Urakka on laitettu heinäkuussa laskentaan ja tarjouksia odotellaan syyskuun alussa.

Kesän aikana on valmisteltu yhteistyössä Liikenneviraston kanssa rautatieaseman tunnelin oikaisua, joka liittyy Asemanseudun kehittämishankkeeseen. Kohde on urakkalaskennassa ja tarjoukset saadaan syyskuun aikana.

Kuntolaakson osalta on käynnissä Hannes Kolehmainen kadun siirto. Katu on tällä hetkellä suljettu jäähallin kohdalta. Hanke jatkuu vuonna 2019.

Investointien osalta vuosi on erittäin haastava niin rakennuttamisen kuin suunnittelun osalta, kun investointitaso on noussut edellisvuodesta 50 %:lla.

Kunnossapidossa suurin haaste on kustannusten optimointi, tarjoten kuitenkin riittävä ja turvallinen palvelutaso erityisesti väylien käyttäjille ympäri vuoden. Alueurakoista vuoden 2018 alussa on kilpailutettu keskeisen kaupunkialueen läntinen alueurakka sekä Maaningan alueurakka. Läntisen alueen urakkaa jatkaa Savon Kuljetus Oy nyt hieman laajempaan alueena. Maaningan urakan sai paikallinen yrittäjä HP- Konepalvelu.

Toritoiminta siirtyi Kauppa- ja Satamatorin osalta keskustan kehittämissyhdistykselle vuonna 2017. Kehittämissyhdistyksen kanssa on neuvoteltu vuoden alussa kauppatoritoiminnan elävöittämisestä, kun tori viettää 200-vuotisjuhlia. Torille on lisätty tämän johdosta varusteita. Samalla on parannettu torin turvallisuutta.

Hallintajärjestelmien osalta on valaistuksen ohjausjärjestelmän osalta tehty hankintapäätös. Järjestelmään liittyvien kojeiden asennus on käynnistetty.

Resurssiviisautta on edistetty omassa toiminnassa, kun Savilahden alueen osalta on oltu mukana tekemässä alueen massojen logistiikkaselvitystä. Uusiomateriaaleja hyödyntävän Uuma 3-hankkeen osallistumista on selvitetty. Hiltulanlahdessa ja Puijolla on sovittu, että väylien rakentamisessa hyödynnetään betonimurskeita.

Yleisten alueiden kunnossapidosta huolehditaan käytettävissä olevilla resursseilla. Nykyisen infraomaisuuden heikkeneminen kuitenkin jatkuu.

Alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa määriteltiin jätehuollon palvelutaso yhteistyössä alueen 16 kunnan ja kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Uusi palvelutaso hyväksyttiin jätelautakunnassa kesällä 2018. Jätehuollon palvelutaso on asetettu kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuikko Oy:n, järjestämille jätteiden kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa on huomioitu myös jätelautakunnan toteuttamat jätehuollon viranomaispalvelut. Uutta palvelutasoa ja yleisesti kunnallista jätehuoltoa on käyty esittelemässä alueen kuntien kunnanhallituksille.

Jätehuollon seurannassa työn alla on ollut Outokummun alueen kiinteistöjen sekä tiiviisti asuttujen lomakyläen jätehuollon asianmukaisuuden tarkastelu. Samoin on tarkasteltu jätehuollon järjestelyjä vapaa-ajan kiinteistöillä, jotka ovat ilmoittaneet liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, mutta joilla on ollut puutteita keräyksessä. Taloyhtiöiden osalta on seurattu tiukentuneiden hyötyjätteiden erilliskeräysveloitteiden toteutumista ja tiedotettu vielä asiasta. Seka- ja hyötyjätteiden jätehuollon seurannan lisäksi on luotu malli jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden jätehuollon kartoittamiselle ja seurannalle. Tätä seuranta on aloitettu yhdellä kohdealueella.

Toiminnan tehtäväkentässä on painottunut edelleen tilaajaosaaminen. Henkilöstön tulee tilaaja-asiantuntijuuden lisäksi omata hyvät asiakasvuorovaikutustaidot. Kustannusseurantaan ja määrärahojen käyttöön sekä toiminnan taloudellisuuteen on myös panostettu. Koulutusta tarvitaan myös lainsäädännössä tapahtuvien muutosten myötä.

Asiakasyhteydenottojen ja erilaisten hakemusten määrät (mm. tapahtumat) ovat jatkuvassa kasvussa. Tähän kasvuun pyritään vastaamaan nykyisillä henkilöstöresursseilla ja sähköisen asioinnin lisäämisellä. Lisäksi on kevennetty hakemuksiin liittyviä menettelyjä. Tätä työtä edelleen jatketaan.

Nykyisen henkilöstön tiiviin koulutuksen lisäksi tulisi riittävä henkilömäärä pystyä säilyttämään palvelujen turvaamiseksi. Kokemus on osoittanut, että palvelujen järjestämisen osalta kaikkea ei kannata ulkoistaa. Oman henkilöstön sitouttamisella pidetään sisältä ja ulkoa ostettavan toiminnan laatu parhaiten yllä. Tällä on näkyvä merkitys myös työhyvinvoinnille. Riittävällä henkilöstöllä kaupungin infraomaisuus pidetään hyvässä kunnossa. Jos omaisuus päästetään rappeutumaan, maksaa sen korjaaminen moninkertaisesti.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Lippumäen tuplajäiden osalta on kaupunginhallitus myöntänyt lisärahoituksen elinkeinoalueiden myöntövaltuutuksesta. Samalla alueella sijaitsevan tekojärveden rakentaminen on käynnissä, mutta teknisten laitteiden asentaminen viivästyy aiheuttaen sen, että rata saataneen valmiiksi vasta ensi vuoden puolella.

Savilahden allianssihankeksen osalta menot arvioidaan ylittävän budjetoidut. Ylittävät menot pyritään kompensoidaan muista investointikohteista. Täysin uutena hankkeena on mukaan tullut asematunnelin saneeraus ja jatkaminen Asemanseudun alueella. Tähän hankkeeseen ollaan saamassa kuitenkin merkittävästi EU-tukea.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Savilahden allianssihankeksen osalta erityinen riski on asemakaavojen ja ympäristöön liittyvien lupien etenemisellä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Tietosuoja-asetuksen edellyttämiä toimenpiteitä on tehty. Sähköisten hankintajärjestelmän käyttöönottoa on ajettu sisään yhteistyössä IS- Hankinta Oy:n kanssa. Ensi vuoden talousarviota on laadittu uusittua kaupunkistrategiaa hyödyntäen. Tätä kautta suoritetaan jalkauttaminen henkilöstölle sekä toiminnallistaminen toimenpiteiksi. Maakunta- sote- valmistelutyö ei ole juurikaan näkynyt vastualueella. On seurattu, miten valmistelu etenee.

Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut	2018
1. KASVAVA KUOPIO	

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista.</p> <p>Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä.</p>	<p>SALLI on Savilahden Allianssimalli, missä mm. Savilahdentie ja Tekniikkakatu remontoidaan ja rakennetaan uutta innovaatioympäristöä varten. Vuoden 2018 aikana aloitetaan SALLIn suunnittelu edeten varsinaisiin toimenpiteisiin.</p> <p>Ollaan mukana muun Savilahden alueen jatkosuunnittelussa.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti) SALLI eli Savilahden Allianssihanke on käynnissä. Parhailtaan viedään alueen suunnittelua eteenpäin tavoitteena aloittaa toteutus vuoden 2019 alusta.</p>	<p>Kasvava Kuopio -ohjelma</p>

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tehdään aktiivista vaikuttamista Kuopion saavutettavuuden parantamiseksi (lentovuorot, asemanseutu, tiehankkeet) ja kansallisen aseman vahvistamiseksi.</p> <p>Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.</p>	<p>Vaikutetaan Kuopion saavutettavuutta tukeviin hankkeisiin.</p> <p>Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan. Tehdään Siilinjärven kanssa yhteisiä hankkeita.</p>		<p>■ (etenee hitaasti tai osittain) Asemanseudun hanke on käynnissä. Kaupunki osallistuu tällä hetkellä asematunnelihankkeeseen. Tälle hankkeelle on myös haettu ja saatu EAKR-tukea. Siilinjärven, Suonenjoen ja Leppävuiran kanssa on tehty yhteistyötä.</p>	<p>Kasvava Kuopio -ohjelma</p>

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	SALLI lähtee vuoden 2018 aikana käyntiin ja siinä päästään jo konkreettisiin toimenpiteisiin. Saneerataan Niiralankadun viimeinen vaihe Suokadulta Viestikadulle. Mölymäen ja Asemanseudun rakentaminen alkaa. Ollaan mukana myös muissa kärkihankkeissa. Kehitetään Matkustajasatamaa ja sen yhteyttä kävelykeskustaan.		● (etenee suunnitellusti) SALLI on saatu käyntiin suunnittelun ja erilaisten selvitysten osalta. Niiralankadun saneeraus Suokadulta Viestikadulle on käynnissä. Mölymäen ja Asemanseudun rakentaminen on alkanut.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuden innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Luodaan omalta osaltamme esteetöntä toimintaympäristöä kaduille ja yleisille alueille, myös talven ajalle.		● (etenee suunnitellusti) Esteetöntä ympäristöä on luotu. Alkuvuodesta tarkistettiin mm. keskustan talvikunnossapitoluokitusta.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Luodaan omalta osaltamme esteetöntä toimintaympäristöä kaduille ja yleisille alueille, myös talven ajalle.		● (etenee suunnitellusti) Esteetöntä ympäristöä on luotu. Alkuvuodesta tarkistettiin mm. keskustan talvikunnossapitoluokitusta.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
---	--	--	--	----------------------------

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritys yhteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Otetaan työllisyysnäkökulma huomioon investointeja suunniteltaessa, kilpailuttaessa ja ajoitettaessa. Investointitason nosto parantaa infra-alan työllisyyttä.		● (etenee suunnitellusti) Investointiohjelmaa on toteutettu suunnitelmallisesti.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä). Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).	Ollaan mukana lähipalvelualueiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Jaetaan talkoorahaa asuinalueille ja ollaan tarvittavilta osilta mukana pitäjäraatien toimintaa tukemassa.		● (etenee suunnitellusti) Ollaan oltu mukana lähipalvelualueiden suunnittelussa. Pieniä kunnostuksia on toteutettu alueilla. Talkoorahaa on jaettu ja pitäjäraateihin oltu yhteydessä.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.	Parannetaan Kuopion yleistä turvallisuutta. Hyödynnetään erilaista tietoa alueiden turvallisuuden kehittämisessä.		● (etenee suunnitellusti) Keskustan kameravalvontajärjestelmän toimijaa ollaan vaihdettu. Yleistä turvallisuutta on parannettu tarpeen mukaan.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
--	---	--	---	----------------------------

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	Ollaan mukana pyöräilyn kehittämisohjelman laadinnassa. Edistetään jalankulkua ja pyöräilyä sekä joukkoliikenteen käyttöä. Ollaan mukana kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamisessa.		● (etenee suunnitellusti) On oltu mukana pyöräilyn kehittämisohjelman laadinnassa ja kaupunkipyöräjärjestelmän toteutuksessa. Jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä on edistetty suunniteluryhmissä ja toisaalta toteutuskohteissa.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Valmistellaan aineisto sähköistä kokouskäytäntöä ajatellen.		● (etenee suunnitellusti) Kaikki aineisto valmistellaan sähköistä päätöksentekoa ja kokouskäytäntöä ajatellen.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Edesautetaan etätöiden tekemistä ja selvitetään yhteisten tilojen käytettävyyttä..		● (etenee suunnitellusti) Etätöiden tekoa on mahdollistettu.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

Uusiomateriaalien käyttö ja suunnittelu sisällytetään maankäytön suunnitteluun ja rakentamiseen. Selvitetään keinot vähentää kaupungin rakentamisen ja rakennusten ympäristökuormitusta, mm. sertifiointin avulla.	Hyödynnetään uusiokäyttömateriaaleja katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa suunnitelmien mukaan. Käytetään tarvittaessa materiaalien välivarastointia hyödyksi. Käyttöön otettavalle maankaatopaikalle tehdään tehokas täyttösuunnitelma. Hiekoitusmateriaalien tehokkaampi hyödyntäminen.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Uudelle maankaatopaikalle Heinjoella on haettu ympäristölupaa. Uusiokäyttömateriaaleja on pystytty käyttämään maarakentamisessa. Asiassa on edelleen parannettavaa.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
--	--	--	---	--------------------------------

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään energiaterhokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä kaupungin kiinteistöissä Korvataan diesel- ja bensiinikäyttöisen ajoneuvoja sähkö- ja biokaasuajoneuvoilla.	Edistetään omissa toiminnoissa energiaterhokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä.		● (etenee suunnitellusti) Energiaterhokkuutta pyritään parantamaan mm. käyttöön otettavan valaistuksen ohjausjärjestelmän avulla.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO				

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Viestitään uudesta kaupunkistrategiasta työpaikoilla kattavasti.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Uutta kaupunkistrategiaa on jalkautettu.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Edistetään vuoropuhelua kaikessa päätöksenteossa. Otetaan oma henkilöstö entistä enemmän mukaan yhteiseen tekemiseen. Tämän arvioidaan lisäävän avoimuutta, sitoutuneisuutta ja työhyvinvointia.		● (etenee suunnitellusti) Omaa henkilöstöä on pyritty ottamaan entistä enemmän mukaan yhteiseen tekemiseen.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Parannetaan viestintää ja avoimuutta henkilöstötasolla. Reagoidaan nopeasti työhyvinvointi- ja työnkuormittavuusongelmiin.		● (etenee suunnitellusti) On parannettu viestintää ja avoimuutta henkilöstötasolla. Työn kuormittavuustekijöihin on pyritty reagoimaan.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuu nnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Siirrytään käyttämään pelkästään sähköistä hankintajärjestelmää. Lisätään ja kehitetään asiakkaiden sähköistä asiointia. E-lomakkeen ja D360:n sähköinen integrointi.		● (etenee suunnitellusti) Sähköisen hankintajärjestelmän käyttäminen on lisääntynyt. On suunnattu tehtäviä siten, että asiakkaiden sähköinen asiointi on lisääntynyt.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Lisätään vuoropuhelua yhteistyöverkostoissa, arvioidaan yhteistyötoimintaa ja kehitetään toimintatapoja.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Toimintatapoja on kehitetty.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

<p>Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.</p> <p>Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa.</p> <p>Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmää.</p>	<p>Tehdään hankintoja ja sopimuksia suunnitelmallisesti.</p> <p>Laaditaan peruskorjausohjelma, jota laajennetaan vähitellen kattamaan koko infraomaisuus.</p> <p>Toteutetaan laajempaa investointiohjelmää resurssien puitteissa.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti) Hankintoja ja sopimuksia on tehty suunnitelmallisesti. Laajempaa investointiohjelmää on toteutettu resurssien puitteissa.</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>
--	---	--	--	----------------------------------

Maaomaisuuden hallintapalvelut

Vs. kiinteistöjohtaja Lauri Lytsyn katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Toiminnalliset tavoitteet alkuvuonna ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Täydennysrakentamisen painopiste on tällä hetkellä Puijonlaaksossa, jossa on käynnissä useita kerrostalohankkeita. Saaristokaupungin Kaivannonlahden alueella on ollut vilkasta kerrostalorakentamista. Ensimmäiset asuinkerrostalot ovat rakenteilla myös uudella Keilanrinteen alueella Saaristokaupungissa. Keilanrinteessä on myös useita rivitalohankkeita käynnissä ja alueen tonteista suuri osa on varattu rakentajille. Kerros- ja rivitalotonttien vapaa tonttireservi on käynyt vähiin. Keskustan täydennysrakentaminen on myös vilkasta ja siellä on meneillään lukuisia yksityisten kiinteistönomistajien kiinteistökehityshankkeita. Tälle vuodelle arvioidaan valmistuvan noin 1 600 uutta asuntoa, joista 80 prosenttia kerrostaloihin. Tuotannosta noin 570 (36%) vuokra- ja asumisoikeusasuntoa rakennetaan valtion korkotuella eli asunnot ovat ns. kohtuuhintaista tuotantoa.

Keskusta-alueen kehityshankkeiden sopimusneuvottelut ovat edenneet suunnitellusti. Asemanseudun ensimmäinen rakennushanke käynnistyi kesän aikana. Mölymäeltä allekirjoitettiin ensimmäisen vaiheen määräalojen luovutussopimus Savon koulutuskuntayhtymän kanssa. Ensimmäisten kerrostalotonttien suunnittelu on rakennusliikkeiden taholta käynnissä ja rakentaminen vuoden 2019 aikana kunnallistekniikan valmistuttua. Maljalahden kerrostalotonteista pidettiin tarjouskilpailu. Kilpailun voittaneen kanssa tehtiin kiinteistökaupan esisopimus ja lopullisen kauppojen odotetaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä. Vinskin pihan korttelista sekä Voioportin ja sen viereisen huoltoasematontin asemakaava on tullut voimaan. Vinskin pihan korttelista on tehty kiinteistökauppa ja rakentaminen on käynnissä. Voioportin osalta tehdään kiinteistökauppa vuoden loppuun mennessä.

Maanhankintaa on jatkettu aktiivisesti kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet Vanuvuoressa ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat raakamaa-alueet. Suomen valtiolta ostettiin jäähallin päädyssä oleva pysäköintitontti Kuntolaakso-hankkeen toteuttamista varten.

Moottorikelkka-reitistön virallistaminen ja reittisuunnitelmien hyväksymismenettely on saatu käynnistettyä.

Rakennusten 3D-mallintamista on jatkettu uutta laserkeilausaineistoa hyödyntäen.

Keskitetyn osoiterekisterin käyttöönotto toteutettiin vuoden 2017 lopulla. Tämä toi esille runsaasti osoitejärjestelmän päivitystarpeita erityisesti kuntaliitosalueilla. Näitä korjauksia on toteutettu alkuvuoden aikana.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Metsätalouden ja maanvuokrien tulot ovat kertyneet suunnitelman mukaisesti. Maljalahden kerrostalotonttien kiinteistökauppojen toteutuessa kuluvana vuonna myyntivoittojen kertymä on budjetoitua merkittävästi suurempi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Maljalahden kerrostalotonttien myynnin onnistumisella on keskeinen merkitys myyntivoittojen toteutumisen kannalta. Kiinteistökehityshankkeiden eteneminen ja niistä saatavien tulojen toteutuminen on riippuvainen kaavaprosessin sujuvasta etenemisestä ilman valituksia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Uusi maanvuokrasopimusten hallinta- ja laskutusjärjestelmä on otettu käyttöön. Järjestelmä mahdollistaa e-laskutuksen. Talouden seuranta ja ennustettavuutta on pyritty parantamaan, mutta markkinatilanteen vaihtelut luovat epävarmuutta ennusteisiin jatkossakin.

Strategiset tavoitteet on johdettu vuotuisiksi toimenpiteiksi, joiden toteutumista seurataan osavuosisikatsausten yhteydessä. EU-tietosuoka-asetuksen vaatimat tietosuojaselosteet on laadittu kaikista henkilörekistereistä. Asiakkailta on mahdollisuus tarkistuttaa tietonsa netistä löytyvien lomakkeiden avulla. Tietoturvatetit on otettu käyttöön koko vastuualueella.

Maaomaisuuden hallintapalvelut			2018
1. KASVAVA KUOPIO			

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista.</p> <p>Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä.</p>	Neuvotellaan tarvittavat maa-asioihin liittyvät sopimukset hankkeen etenemisen rinnalla.		● (etenee suunnitellusti) Yliopistonrannan kaavoitukseen liittyvät maankäyttösopimusneuvottelut ovat käynnissä.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tehdään aktiivista vaikuttamista Kuopion saavutettavuuden parantamiseksi (lentovuorot, asemanseutu, tiehankkeet) ja kansallisen aseman vahvistamiseksi.</p> <p>Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.</p>	<p>Osallistutaan Kuopion markkinointiin esim. messuilla ja muilla markkinointikeinoilla yhteistyössä muiden kanssa.</p> <p>Kuopiota markkinoidaan hyvän ja monipuolisen asumisen kaupunkina muuttohalukkuuden ja tunnettavuuden lisäämiseksi.</p>		● (etenee suunnitellusti) On osallistuttu vapaa-ajan messuille ja Rakenna ja asu –messuille Kuopion osastolla.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Neuvotellaan tarvittavat maa-asioihin liittyvät sopimukset hankkeiden etenemisen rinnalle.		● (etenee suunnitellusti) Yliopistonrannan kaavoitukseen liittyvät neuvottelut ovat käynnissä.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuden innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Edistetään luonnossa tapahtuvaa ulkoilua ja retkeilyä patikoiden, pyöräillen, moottorikelkkailen, veneillen, meloen... ja rakennetaan sekä ylläpidetään em. toimintojen palveluverkostoa.		● (etenee suunnitellusti) On ylläpidetty ja täydennetty luonnon virkistyskäyttöä palvelevaa verkostoa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuuden tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Kaupunki edistää esteettömyyttä hissiavustuksin sekä avustaa ikääntyviä ARA:n korjausavustusten haussa.		● (etenee suunnitellusti) Vuoden 2018 aikana on toteutunut neljän uuden hissien valmistuminen, joille on tehty päätökset kaupungin hissiavustuksesta. Asuntotoimi osallistui ARA:n järjestämään vanhusten korjausavustukseen 20.6. Matkuksella. Asumisoikeusasumista esiteltiin Alatorin Kohtaamossa 19.6.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä). Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).	Tehdään yhteistyötä ulkoilun ja retkeilyn palveluverkoston rakentamisessa sekä ylläpidossa kyläyhdistysten, seurojen ym. kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.		● (etenee suunnitellusti) Toimitaan yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.	Edistetään keskustan täydennysrakentamista ja asukasmäärän lisäämistä keskustassa. Asumisen lisääntyminen keskustassa vaikuttaa myönteisesti keskustan turvallisuuteen (sosiaalinen kontrolli).		● (etenee suunnitellusti) Uusien asuntojen valmistuminen keskustaan lisää alueen asukasmäärää. Keskustassa on runsaasti uusia asumisen kohteita rakenteilla (n.150 asuntoa) ja pian valmistumassa. Lisäksi on noin 360 asuntoa rakenteilla valmistuvaksi vuonna 2019.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Edesautetaan etätyön tekemistä.		● (etenee suunnitellusti) Etätyösopimus pohja on valmisteltu. Työasemien uusimisten yhteydessä on vanhoja työasemia korvattu kannettavilla tietokoneilla etätyömahdollisuuksien edistämiseksi.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Edistetään energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä kaupungin kiinteistöissä Korvataan diesel- ja bensiinikäyttöisen ajoneuvoja sähkö- ja biokaasuajoneuvoilla.	Hoidetaan kaupungin metsiä siten, että puuston elinvoima säilyy ja hakkuupoistuma ei ylitä metsän kasvua eli metsät toimivat hiilinieluinä. Toimitetaan kaupungin metsien energiapuu paikalliselle energiayhtiölle.		● (etenee suunnitellusti) Kaupungin metsiä on hoidettu tavoitteiden mukaisesti	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
---	---	--	---	--------------------------------

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategiatietoisuutta lisätään henkilöstötasolla.		● (etenee suunnitellusti) Strategiaa on käyty läpi työpaikkakokouksissa ja yksikköpalavereissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Asukkaiden ja/tai muiden sidosryhmien osallistaminen.		● (etenee suunnitellusti) Omakotitonteista kiinnostuneille on järjestetty asiakaskysely. On osallistuttu asemakaavahankkeisiin liittyviin asukastilaisuuksiin.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Kuunnellaan henkilöstöä työprosessien kehittämisessä työyksiköiden erilaisuus tunnistaen ja tunnustaen.		● (etenee suunnitellusti) Työyksikkökokouksissa pohditaan yhdessä henkilöstön kanssa toiminnan kehittämistä ja ajankohtaisia asioita. Poikkeustilanteisiin on reagoitu yhdessä työtehtäviä jakamalla.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	---------------	----------------	---------

Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Ylläpidetään ja jaetaan nykytilannetta kuvaavaa kaupunkimallia.		● (etenee suunnitellusti) Kaupunkimallia on työstetty ja rakennusten osalta mallinnettu 80 %. Karttapalvelua on kehitetty kaupunkimallin julkaisua varten.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Pyritään vaikuttamaan maakunnallisen toimijan aikaansaamiseksi moottorikelkkareitistön rakentamisessa ja ylläpidossa.		▼ (ei etene / ei alkanut) Asia ei ole edennyt.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kannustetaan kokeilemaan uudenlaisia toimintamalleja		● (etenee suunnitellusti) Nettihuutokaupan kokeilemista uutena markkinointi- ja myyntikanavana ollaan valmistelemassa. On selvitetty käsilaserkeilaimen soveltuvuutta eräisiin mittaustaroituksiin.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.</p> <p>Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa.</p> <p>Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.</p>	Vaikutetaan asemakaavojen tehokkuuteen osana kaavaprosessin valmistelua. Toteutetaan pitkäjänteistä maapolitiikkaa. Kiinteistökehitysryhmän toiminta jatkuu.		● (etenee suunnitellusti) On osallistuttu asemakaavojen valmisteluun. On toteutettu pitkäjänteistä maapolitiikkaa, jonka tuloksena raakamaareservi on hyvällä tasolla. Kiinteistökehitysryhmä on kokoontunut säännöllisesti.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristöjohtaja Tanja Leppäsen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Toiminta

Vastuualueen toiminta on tarkastelujaksolla edennyt suunnitelmallisesti sekä toiminnan että talouden osalta.

Suurimpia rakennushankkeita Puijon areena, joka on kooltaan 7000 kerrosneliötä sekä matkakeskus Puijon Portti ja Kuntolaakso. Myös KYS:n laajennus jatkuu, ja sydänsairaalan rakentaminen käsittää 60 000 kerrosneliötä. Sen 1-vaiheen rakennuslupa on myönnetty.

Rakennusvalvonnassa on vuoden 2018 alusta otettu käyttöön sähköinen pysyväisarkisto.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen loppusuoralla.

TOPTEN -kaupunkien rakennusvalvonnat tekevät yhteistyötä, jolla uudistettuja säännöksiä ja säännösmuutoksia lähestytään tulkintoja yhtenäistävällä tavalla, Kuopio tässä aktiivisesti mukana.

Ympäristöterveydenhuollosta on siirtynyt kahden kuukauden ajaksi yksi työntekijä päätoimisesti selvittämään ympäristöterveydenhuollon mahdollista siirtymistä maakuntaan.

Hankkeet ovat edenneet suunnitelmallisesti.

Ympäristönsuojelussa poikkeuksellisen paljon on työllistännyt vesilaitosten toiminta-alueiden liittymättömien kiinteistöjen (noin 5 000 kpl) patistelu projektiluonteisesti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Ympäristöterveydenhuollossa tulot painottuvat alkuvuoteen. Ympäristönsuojelussa tuloja tuottavat tarkastukset painottuvat sulan maan aikaan, joten alkuvuoden tulot niukat.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Henkilöstön pitkät sairauslomat ja virkavapaat muodostavat riskin tavoitteiden toteutumiselle. Valvontasuunnitelman mukaisia tehtäviä on henkilövaihdosten, sairauslomien ja virkavapaiden takia siirretty tehtäväksi myöhemmin tänä vuonna.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäistä valvontaa suoritetaan jatkuvasti. Riskikartoitusta on parannettu kuluvan vuoden aikana.

- 1) Miltä osin palvelualueen sisäisen valvonnan vuodelle 2018 asettamat tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa?

Kaupunkiympäristön palvelualue on nimennyt tuleviksi valvonnan painopisteiksi sopimustenhallinnan edelleen kehittämisen, palveluhankintojen valvonnan ja EU:n tietosuoja-asetuksen edellyttämät toimintamuutokset. Palvelualueen riskienhallinnansuunnitelman päivittäminen on jo aloitettu.

EU:n tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojaselosteet on tehty ja toiminta on asetuksen mukaista. Palveluhankintojen sopimusten mukaisuutta on valvottu. Riskejä on arvioitu, hallintasuunnitelman päivittäminen odottaa tarkempia ohjeita.

- 2) Miten uusitun kaupunkistrategian jalkauttaminen henkilöstölle sekä toiminnallistaminen toimenpiteiksi ja toimintatavoiksi on lähtenyt etenemään palvelualueellanne? Miten jalkauttamista voidaan edelleen edistää?

Kaupunkistrategian jalkauttaminen on tapahtunut toimistopalaverissa ja kehityskeskusteluissa. Kaupunkistrategia on otettu huomioon laadittaessa mm. valvontasuunnitelmaa.

- 3) Miten laajasti EU-tietosuoja-asetuksen mukaiset toiminnot (kuten henkilötietojärjestelmien GDPR-arvioinnit, tietosuojaselosteet, ostopalveluntuottajien sopimukset, rekisteröidyn/asiakkaan mahdollisuus tarkistuttaa tietonsa, GDPR-koulutukset henkilöstölle ja Navisec-tietosuojatestit) on palvelualueellanne käytössä? Millaisia mahdollisia puutteita on havaittu, ja miten toimintaa voidaan edelleen kehittää asetuksen mukaiseen suuntaan?

EU-tietosuojaselosteet on laadittu ja valmistauduttu asiakkaan mahdollisuuteen tarkistuttaa tietonsa. Navisec-tietosuojatestit ovat käytössä. Puutteita ei ole havaittu.

- 4) Miten maakunta-sote-valmistelutyö on tähän mennessä näkynyt toimialallanne? Miten valmistelutyöhön on tarpeen varautua tulevaisuudessa?

Ympäristöterveydenhuollosta useat henkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti maakuntaudistuksen valmistelutyöhön, johon on käytetty työaikaa. Lisäksi yksi henkilö on ollut virkavapaalla valmistelemassa maakuntaudistusta ja tehtävään ei ole palkattu sijaista. Näillä seikoilla on vaikutusta ennalta sovittujen tavoitteiden toteutumiseen. Tavoitteiden asettamisessa on osittain otettu huomioon maakuntaudistuksen valmistelutyön tarvittavaa resurssi.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut			2018
1. KASVAVA KUOPIO			

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista.</p> <p>Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä.</p>	Osallistutaan mm. energia-, jäte-, melu- ja ilmanlaatuasioita koskevien hankkeiden suunnitteluun. Tuetaan osaltamme uusien ja resurssiviisaiden ratkaisujen toteutumista alueella (esim. cleantech-ratkaisut).		● (etenee suunnitellusti) Ilmanlaatu- ja meluasioissa jatkettu yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. On osallistuttu Savilahti-projektiin ja sen alahankkeiden toteuttamiseen, kuten SmaRa-hankkeeseen. Lisäksi KierRe-hanke on tehnyt yhteistyötä SmaRa-hankkeen kanssa.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tehdään aktiivista vaikuttamista Kuopion saavutettavuuden parantamiseksi (lentovuorot, asemanseutu, tiehankkeet) ja kansallisen aseman vahvistamiseksi.</p> <p>Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.</p>	<p>Tehdään alueellista yhteistyötä eri sektoreilla ilmanlaadun, jätehuollon ja maatalouden ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon parissa. Osallistutaan alueellisiin verkostoihin. Rakennusvalvonnassa otetaan käyttöön yhtenäisiä toimintatapoja ja tulkintoja naapurikuntien sekä muiden kaupunkien kanssa.</p>		● (etenee suunnitellusti) Yhtenäiset toptenrava tulkintakortit n. 40 kpl (pkstrava.fi) on otettu käyttöön. Ilmanlaadun seurannan yhteistyö Siilinjärven, Varkauden ja Jyväskylän kanssa jatkuu. On tehty yhteistyötä alueellisesti mm. KierRe-hankkeessa Varkauden, Iisalmen ja Pro Agrian kanssa. Lisäksi yhteistyötä oppilaitosten kanssa.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Kärkihankkeiden varhaisessa suunnitteluvaiheessa tuodaan asiantuntijanäkemyksensä turvallisen elinympäristön rakentamiseen. Kärkihankkeiden esirakentamisen edellyttämä lupakäsittely sujuvaa.		● (etenee suunnitellusti) Ohjataan aktiivisesti ja sujuvasti. Ilmanlaadun seurannan yhteistyö Siilinjärven, Varkauden ja Jyväskylän kanssa jatkuu.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Osallistutaan mm. luontopolkujen ja muiden luontopalvelujen suunnitteluun. Aloitetaan virkistyspalvelujen kehittämissuunnitelman laatiminen yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa. Kiinnitetään huomiota mm. esteettömyyteen. Toteutetaan koulu- ja päiväkotien lähiluontokohteden kartoitus. Luontoretkien toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Panostetaan neuvontaan ja viestintään.		● (etenee suunnitellusti) Koulujen ja päiväkotien lähiluontokohteden kartoitus tehty.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Rakennuksen- ja ympäristön suunnittelussa huomioidaan toimintaympäristön soveltuminen toiminta- ja liikuntaesteisille. Rakennusvalvonta ohjaa esteettömään kokonaissuunnitteluun.		● (etenee suunnitellusti)	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
---	---	--	---------------------------	----------------------------

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä). Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).	Tarjoamme asiantuntijatukea asuinalueiden omaleimaisuuden kehittämiseen. Osallistutaan lähiluontopalveluiden kehittämiseen. Ollaan mukana järjestämässä talkoita.		● (etenee suunnitellusti)	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.	Ehkäistään elinympäristön pilaantumista. Riskien arviointi lupakäsittelyssä. Edistetään ja valvotaan viranomaistyössä ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta.		● (etenee suunnitellusti) Lupakäsittelyissä otettu huomioon ympäristön pilaantumisen ehkäisy ja riskien arviointi ja hallinta. Valvontaa tehty valvontasuunnitelman pohjalta ottaen huomioon ajankohtaiset tarpeet.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämissuunnitelma.	Selvitetään kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttömahdollisuuksia ja vuokraamista asukkaiden käyttöön. Selvitetään tavallisten ja sähköavusteisten polkupyörien hankkimista henkilökunnan yhteiskäyttöön. Käytetään joukkoliikennettä myös tarkastusmatkoilla.		■ (etenee hitaasti tai osittain) On hankittu yhteiskäyttöisiä sähköpyöriä ja käytetty joukkoliikennettä työasiamatkoilla. Ympäristönsuojelulla ja ympäristöterveydessä käytössä oma bussikortti.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.				

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Ympäristö- ja rakennuslautakunta ottaa ensivaiheessa käyttöön sähköisen kokouskäytännön.		✓ (valmis) Otettu käyttöön.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Edesautetaan etätyön tekemistä ja työskentelyä kaupungin muissa toimipisteissä. Edistetään etätyön tekemiseen tarvittavien työvälineiden toimivuutta. Käytetään hyväksi Lynciä kokouksissa.		● (etenee suunnitellusti) On selvitetty etäyhteyksien käyttöä henkilöstökyselyn avulla ja tehty aloite resurssien lisäämisestä. Etätyötä on lisätty mahdollisuuksien mukaan.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Uusiomateriaalien käyttö ja suunnittelu sisällytetään maankäytön suunnitteluun ja rakentamiseen. Selvitetään keinot vähentää kaupungin rakentamisen ja rakennusten ympäristökuormitusta, mm. sertifiointin avulla.	Asiantuntija- ja valvontarooli uusiomateriaalin käytössä. Selvitetään rakennusjätteiden lajittelun toteutumista ja esteitä.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Rakennusjätteselvitys siirtyy seuraavalle vuodelle. Hankkeissa oltu mukana.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

Edistetään energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä kaupungin kiinteistöissä Korvataan diesel- ja bensiinikäyttöisen ajoneuvoja sähkö- ja biokaasuajoneuvoilla.	Toteutetaan kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelmaa ja viestitään energiatehokkuuden parantamisesta henkilöstölle ja tilojen käyttäjille. Edistämisen- ja asiantuntijarooli sähkö- ja biokaasuajoneuvojen käyttöön siirtymisessä.		● (etenee suunnitellusti) On toteutettu toimenpiteitä ja suunniteltu uusia. Osallistuttu energiakatselmuksien toteuttamiseen ja käyttövoimaselvityksiin mm. joukkoliikenteen osalta. On viestitty energiatehokkuutta edistävästä toimenpiteistä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO				

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Kehityskeskusteluissa keskustellaan myös kaupunkistrategiasta ja miten se liittyy omiin tehtäviin.		● (etenee suunnitellusti)	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.			● (etenee suunnitellusti)	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Aktiivisen aikaisen tuen toimintamalli on käytössä. Järjestetään vuosittain TYKY-tapahtuma.		● (etenee suunnitellusti) Järjestetään tyky päiviä ja osallistutaan koulutuksiin. Sijaisuusjärjestelyt on turvattu.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	----------------	---------

<p>Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.</p>	<p>Laajennetaan sähköisten lupapalvelujen käyttöä ja varaudutaan kasvaviin sähköisen asioinnin vaatimuksiin ja tarpeisiin. Ollaan aktiivisia ympäristöterveydenhuollon uuden tietojärjestelmän VATI kehittämisessä ja käyttöönotossa.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti) Rakennuslupahakemukset saapuu pääosin Sähköisen lupapistepalvelun kautta. Kaikki 2018 alusta tehdyt rakennusvalvonnan lupapäätökset ja lupaasiakirjat menee sähköiseen pysyväisarkistoon. Ympäristönsuojelun luvissa ja ilmoituksissa otettu aktiivisesti Lupapiste-palvelu käyttöön.</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>
<p>Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.</p>	<p>Osallistutaan ja ollaan mukana maakuntauudistuksessa ja varaudutaan tulevaan muutokseen.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti)</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>
<p>Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.</p>	<p>Otetaan käyttöön. Ollaan aktiivisia ympäristöterveydenhuollon uuden tietojärjestelmän VATI kehittämisessä ja käyttöönotossa ja otetaan käyttöön sen tuomia uusia toimintatapoja.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti)</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>

310003 Kaupunkisuunnittelupalvelut

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	10 153 887	60,6	10 070 423	57,7	16 766 310	17 467 000	16 396 373	-1 070 627	93,9	-369 938	-2,2
Maksutuotot	-200	40,9		0,0	-489		0	0	0,0	489	-100,0
Tuet ja avustukset	169 939	13,0	181 508	9,8	1 309 403	1 846 500	1 675 508	-170 992	90,7	366 104	28,0
Muut toimintatuotot	83 827	48,4	105 632	160,0	173 098	66 000	165 632	99 632	251,0	-7 466	-4,3
Toimintatuotot	10 407 453	57,0	10 357 562	53,4	18 248 323	19 379 500	18 237 512	-1 141 988	94,1	-10 811	-0,1
Palkat ja oikaisuerät	-1 933 701	67,9	-1 931 875	59,2	-2 849 161	-3 261 938	-2 979 342	282 596	91,3	-130 181	4,6
Muut henkilösivukulut	-93 637	67,6	-76 796	59,4	-138 520	-129 202	-118 084	11 118	91,4	20 436	-14,8
Eläkekulut	-504 298	67,4	-512 410	62,0	-748 567	-826 760	-780 192	46 568	94,4	-31 625	4,2
Henkilöstökulut yht.	-2 531 635	67,8	-2 521 081	59,8	-3 736 248	-4 217 900	-3 877 618	340 282	91,9	-141 370	3,8
Palvelujen ostot	-12 112 673	57,0	-13 156 163	56,1	-21 239 256	-23 460 400	-22 261 163	1 199 237	94,9	-1 021 908	4,8
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-36 441	52,7	-30 514	60,2	-69 134	-50 700	-52 314	-1 614	103,2	16 820	-24,3
Avustukset	-13 887	2,7	-44 917	9,0	-517 105	-500 000	-511 917	-11 917	102,4	5 188	-1,0
Muut vuokratulot	-4 705	51,4	-30 834	139,5	-9 147	-22 100	-36 124	-14 024	163,5	-26 977	294,9
Sisäiset vuokratulot	-231 344	66,7	-235 359	66,0	-346 986	-356 400	-352 903	3 497	99,0	-5 917	1,7
Vuokratulut yht.	-236 049	66,3	-266 193	70,3	-356 133	-378 500	-389 027	-10 527	102,8	-32 894	9,2
Muut toimintakulut	-2 772	60,7	-11 488	30,2	-4 563	-38 000	-17 738	20 262	46,7	-13 175	288,8
Toimintakulut	-14 933 456	57,6	-16 030 355	56,0	-25 922 439	-28 645 500	-27 109 777	1 535 723	94,6	-1 187 338	4,6
Toimintakate	-4 526 003	59,0	-5 672 793	61,2	-7 674 116	-9 266 000	-8 872 264	393 736	95,8	-1 198 149	15,6

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Matkojenyhdistelykeskuksen siirryttyä IS-Hankinta Oy:lle myös vanhus- ja vammaispalvelukuljetukset siirtyivät IS-Hankinta Oyn järjestäviksi. Budjetti oikaistaan talousarviomuutoksella myöhemmin tänä vuonna.

320003 Rakentamisen ja kunnossap.palv

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	1 193 753	50,1	1 267 090	46,0	2 381 549	2 755 200	4 317 090	1 561 890	156,7	1 935 541	81,3
Maksutuotot	96 442	83,3	160 723	7,1	115 768	2 253 000	2 184 723	-68 277	97,0	2 068 956	1787,2
Tuet ja avustukset	9 090	49,1		0,0	18 496	8 000	8 000	0	100,0	-10 496	-56,7
Vuokratuotot	48 298	67,8	42 737	66,1	71 257	64 700	61 737	-2 963	95,4	-9 520	-13,4
Muut toimintatuotot	1 165 207	71,9	1 195 464	72,9	1 621 386	1 639 700	1 659 278	19 578	101,2	37 892	2,3
Toimintatuotot	2 512 791	59,7	2 666 015	39,7	4 208 456	6 720 600	8 230 829	1 510 229	122,5	4 022 373	95,6
Palkat ja oikaisuerät	-957 602	67,9	-1 051 352	66,9	-1 411 012	-1 570 656	-1 625 169	-54 513	103,5	-214 157	15,2
Muut henkilösivukulut	-46 901	67,8	-41 422	66,9	-69 167	-61 889	-63 939	-2 050	103,3	5 228	-7,6
Eläkekulut	-493 485	67,0	-508 721	66,8	-736 310	-761 355	-770 246	-8 891	101,2	-33 936	4,6
Henkilöstökulut yht.	-1 497 989	67,6	-1 601 495	66,9	-2 216 489	-2 393 900	-2 459 354	-65 454	102,7	-242 865	11,0
Palvelujen ostot	-6 700 241	63,7	-8 961 578	72,5	-10 525 223	-12 361 200	-14 405 578	-2 044 378	116,5	-3 880 355	36,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-665 141	54,6	-695 257	47,6	-1 218 707	-1 459 700	-1 388 207	71 493	95,1	-169 501	13,9
Avustukset	-611 321	84,2	-385 649	41,5	-725 838	-930 000	-843 649	86 351	90,7	-117 811	16,2
Muut vuokratulut	-20 265	62,5	-27 507	103,0	-32 436	-26 700	-38 878	-12 178	145,6	-6 442	19,9
Sisäiset vuokratulut	-167 023	66,6	-170 382	61,0	-250 646	-279 200	-264 536	14 664	94,7	-13 890	5,5
Vuokratulut yht.	-187 288	66,2	-197 889	64,7	-283 083	-305 900	-303 414	2 486	99,2	-20 332	7,2
Muut toimintakulut	-38 354	31,4	-41 414	32,2	-122 336	-128 800	-115 114	13 686	89,4	7 222	-5,9
Toimintakulut	-9 700 334	64,3	-11 883 282	67,6	-15 091 676	-17 579 500	-19 515 317	-1 935 817	111,0	-4 423 641	29,3
Toimintakate	-7 187 543	66,0	-9 217 267	84,9	-10 883 220	-10 858 900	-11 284 488	-425 588	103,9	-401 267	3,7

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Savilahden Salli-allianssin kulut kootaan rakennuttamisen yksikköön ja ne laskutetaan edelleen eri osapuolille. Tällä ei ole vaikutusta nettotulokseen.

330003 Maaomaisuuden hallintapalvelut +

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	2 223 570	90,1	2 252 519	92,9	2 466 794	2 425 600	2 432 519	6 919	100,3	-34 275	-1,4
Maksutuotot	1 279 117	28,5	1 326 765	66,8	4 487 676	1 985 000	1 981 765	-3 235	99,8	-2 505 911	-55,8
Tuet ja avustukset		0,0		0,0	5 295	5 700	5 700	0	100,0	405	7,6
Vuokratuotot	13 866 890	85,3	14 651 624	89,2	16 259 518	16 423 000	17 081 624	658 624	104,0	822 106	5,1
Muut tuotot	96 932	65,8	121 563	221,0	147 389	55 000	141 563	86 563	257,4	-5 826	-4,0
Käyttöom. myyntivoitot	1 031 077	58,2	4 085 081	75,6	1 771 408	5 400 000	4 915 081	-484 919	91,0	3 143 672	177,5
Muut toimintatuotot yht.	1 128 009	58,8	4 206 644	77,1	1 918 798	5 455 000	5 056 644	-398 356	92,7	3 137 846	163,5
Toimintatuotot	18 497 586	73,6	22 437 552	85,3	25 138 081	26 294 300	26 558 252	263 952	101,0	1 420 171	5,6
Palkat ja oikaisuerät	-1 098 497	65,5	-1 179 819	64,6	-1 678 315	-1 825 123	-1 778 319	46 804	97,4	-100 005	6,0
Muut henkilösivukulut	-53 840	65,6	-46 263	63,9	-82 034	-72 452	-69 963	2 489	96,6	12 071	-14,7
Eläkekulut	-284 706	66,0	-292 838	65,1	-431 404	-449 514	-440 766	8 748	98,1	-9 362	2,2
Henkilöstökulut yht.	-1 437 043	65,6	-1 518 919	64,7	-2 191 753	-2 347 089	-2 289 049	58 040	97,5	-97 296	4,4
Palvelujen ostot	-1 277 341	52,1	-1 182 125	47,0	-2 452 168	-2 516 811	-2 382 125	134 686	94,6	70 043	-2,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-111 394	52,8	-101 518	50,9	-210 946	-199 300	-196 518	2 782	98,6	14 429	-6,8
Avustukset	0	0,0	-70 730	117,9	-36 530	-60 000	-100 730	-40 730	167,9	-64 200	175,7
Muut vuokratulut	-8 860	58,8	-25 863	99,1	-15 070	-26 100	-33 863	-7 763	129,7	-18 793	124,7
Sisäiset vuokratulut	-138 989	66,6	-141 895	68,1	-208 578	-208 500	-213 969	-5 469	102,6	-5 391	2,6
Vuokratulut yht.	-147 849	66,1	-167 758	71,5	-223 648	-234 600	-247 832	-13 232	105,6	-24 184	10,8
Muut kulut	-71 253	92,1	-156 113	115,0	-77 344	-135 800	-196 113	-60 313	144,4	-118 769	153,6
Käyttöom. myyntitappiot	-56 167	99,8		0,0	-56 258		0	0	0,0	56 258	-100,0
Muut toimintakulut yht.	-127 420	95,4	-156 113	115,0	-133 602	-135 800	-196 113	-60 313	144,4	-62 511	46,8
Toimintakulut	-3 101 046	59,1	-3 197 164	58,2	-5 248 648	-5 493 600	-5 412 367	81 233	98,5	-163 720	3,1
Toimintakate	15 396 539	77,4	19 240 388	92,5	19 889 433	20 800 700	21 145 884	345 184	101,7	1 256 451	6,3

341003 Ympäristö- ja rak.valv.palvelut +

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	103 989	80,3	44 201	36,7	129 480	120 300	94 201	-26 099	78,3	-35 279	-27,2
Maksutuotot	1 509 973	68,1	1 711 506	81,2	2 216 240	2 107 200	2 191 506	84 306	104,0	-24 734	-1,1
Tuet ja avustukset	75 969	54,9	37 381	42,1	138 355	88 800	83 216	-5 584	93,7	-55 139	-39,9
Vuokratuotot		0,0		0,0			0	0	0,0	0	0,0
Muut toimintatuotot	118 348	96,9	11 936	7,9	122 166	151 000	120 936	-30 064	80,1	-1 231	-1,0
Toimintatuotot	1 808 278	69,4	1 805 023	73,2	2 606 241	2 467 300	2 489 858	22 558	100,9	-116 383	-4,5
Palkat ja oikaisuerät	-1 525 175	66,2	-1 563 673	67,9	-2 305 565	-2 301 372	-2 333 640	-32 268	101,4	-28 075	1,2
Muut henkilösivukulut	-74 204	66,5	-61 726	67,6	-111 534	-91 314	-91 808	-494	100,5	19 726	-17,7
Eläkekulut	-352 728	66,4	-334 142	67,8	-530 869	-492 496	-496 850	-4 354	100,9	34 018	-6,4
Henkilöstökulut yht.	-1 952 107	66,2	-1 959 542	67,9	-2 947 968	-2 885 182	-2 922 299	-37 117	101,3	25 668	-0,9
Palvelujen ostot	-975 487	55,4	-818 442	37,7	-1 760 503	-2 171 868	-1 808 442	363 426	83,3	-47 939	2,7
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-39 378	40,9	-48 939	77,3	-96 221	-63 350	-88 939	-25 589	140,4	7 282	-7,6
Avustukset	-11 982	88,5	-12 092	72,4	-13 533	-16 700	-12 092	4 608	72,4	1 441	-10,6
Muut vuokratulut	-14 979	61,8	-22 397	86,5	-24 222	-25 900	-33 897	-7 997	130,9	-9 675	39,9
Sisäiset vuokratulut	-168 694	64,1	-178 406	66,6	-263 181	-267 900	-274 406	-6 506	102,4	-11 225	4,3
Vuokratulut yht.	-183 673	63,9	-200 802	68,3	-287 403	-293 800	-308 302	-14 502	104,9	-20 900	7,3
Muut toimintakulut	-27 887	83,5	-2 342	25,2	-33 406	-9 300	-7 342	1 958	78,9	26 065	-78,0
Toimintakulut	-3 190 513	62,1	-3 042 159	55,9	-5 139 033	-5 440 200	-5 147 417	292 783	94,6	-8 383	0,2
Toimintakate	-1 382 234	54,6	-1 237 136	41,6	-2 532 792	-2 972 900	-2 657 558	315 342	89,4	-124 766	4,9

390003 Kymp johdon tukipalvelut +

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	102 677	56,3	105 480	69,4	182 437	152 000	179 480	27 480	118,1	-2 957	-1,6
Maksutuotot	380	47,2	280	0,0	805		280	280	28000,0	-525	-65,2
Tuet ja avustukset	2 974	0,8	1 533	0,5	359 567	330 500	301 533	-28 967	91,2	-58 034	-16,1
Vuokratuotot	4 414	46,7	1 437	14,1	9 446	10 200	3 437	-6 763	33,7	-6 009	-63,6
Muut toimintatuotot	587	20,6	1 242	621,2	2 854	200	2 542	2 342	1271,2	-312	-10,9
Toimintatuotot	111 031	20,0	109 973	22,3	555 109	492 900	487 273	-5 627	98,9	-67 836	-12,2
Palkat ja oikaisuerät	-594 287	65,6	-582 583	55,2	-906 411	-1 056 207	-924 233	131 974	87,5	-17 821	2,0
Muut henkilösivukulut	-28 674	66,0	-22 980	56,2	-43 442	-40 859	-35 758	5 101	87,5	7 684	-17,7
Eläkekulut	-192 895	66,4	-212 451	62,1	-290 574	-342 094	-322 644	19 450	94,3	-32 069	11,0
Henkilöstökulut yht.	-815 856	65,8	-818 014	56,8	-1 240 428	-1 439 160	-1 282 634	156 526	89,1	-42 206	3,4
Palvelujen ostot	-261 069	46,2	-275 767	29,7	-565 621	-928 700	-825 767	102 933	88,9	-260 145	46,0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-9 708	42,0	-6 656	22,0	-23 109	-30 300	-21 656	8 644	71,5	1 453	-6,3
Muut vuokratulut	-12 745	64,4	-22 312	23,5	-19 780	-94 857	-39 312	55 545	41,4	-19 532	98,7
Sisäiset vuokratulut	-121 580	61,6	-117 785	60,3	-197 288	-195 483	-185 385	10 098	94,8	11 903	-6,0
Vuokratulut yht.	-134 325	61,9	-140 097	48,3	-217 068	-290 340	-224 697	65 643	77,4	-7 629	3,5
Muut toimintakulut	-11 894	64,6	-10 613	15,7	-18 420	-67 800	-21 613	46 187	31,9	-3 193	17,3
Toimintakulut	-1 232 852	59,7	-1 251 147	45,4	-2 064 646	-2 756 300	-2 376 367	379 933	86,2	-311 721	15,1
Toimintakate	-1 121 821	74,3	-1 141 174	50,4	-1 509 537	-2 263 400	-1 889 094	374 306	83,5	-379 557	25,1

Investointiosan seuranta 31.8.2018 ja ennuste vuodelle 2018

TA 2018 (1 000 €)	TOT 31.8. (1 000 €)	ENN 2018 (1 000 €)
----------------------	------------------------	-----------------------

Maa- ja vesialueet (bruttositova)

Tulot	600	391	600
Menot	-3 000	-2 318	-3 000
Netto	-2 400	-1 927	-2 400

- Maanhankintatoiminnalla luodaan edellytykset kaupungin suunnitelmalliselle rakentamiselle ja tonttien luovutukselle. Hankinnat suunnataan kaupungin kasvualueille ja asemakaavan muutosalueille. Asuntotuotantoalueiden lisäksi varaudutaan yritysalueiden laajenemiseen.
- Kaupungin maanomistuksella varmistetaan se, että elinympäristöstä voidaan muodostaa viihtyisiä, terveellinen ja turvallinen ja että elinympäristö voidaan suunnitella ja rakentaa kulttuuriarvoja kunnioittaen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- Tuloihin on budjetoitu asunto- ja yritystonttien myynnistä saatavat tulot.
- Menoihin varattu määräraha on maanhankintaan.

Toteuma ja poikkeamat:

Maanhankintaa on jatkettu aktiivisesti kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet Vanuvuoressa ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat maa-alueet. Tulojen ja menojen ennakoitaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

Lähiliikuntapaikat (bruttositova)

Tulot	0	0	
Menot	-100	0	100
Netto	-100	0	100

Satamat (bruttositova)

Tulot	0	0	
-------	---	---	--

Menot	-680	-201	-600
Netto	-680	-201	-600

Kunnallistekniikka (bruttositova)

Tulot	583	2	
Menot	-21 088	-10 561	-22 000
Netto	-20 505	-10 559	-22 000

Yleiset alueet, puistot ja virkistysalueet (bruttositova)

Tulot	0	0	
Menot	-3 210	-1 726	-3 100
Netto	-3 210	-1 726	-3 100

Liikuntapaikat (bruttositova)

Tulot	0	0	
Menot	-6 105	-2 502	-6 300
Netto	-6 105	-2 502	-6 300

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN YHTEENSÄ

Tulot	583	2	0
Menot	-31 183	-14 990	-31 900
Netto	-30 600	-14 988	-31 900

Suurimmat yhdyskuntarakentamisen investoinnit:

Savilahti

- Savilahden alueen suunnittelu ja toteutusjärjestelyt 600 000 €
- keskustasta Savilahteen johtavat katuyhteydet (Niiralankatu) 1 200 000 €

Savilahden alueen suunnitteluun ja SALLIN (Savilahden allianssihanke) sekä Niiralankadun saneeraukseen varatulla määrärahalta saadaan jatkettua kaupungin tärkeimmän kehittämishankkeen valmisteluja. Savilahteen johtavien liikenneyhteyksien uusimisella luodaan edellytykset alueelle sijoittuvien toimintojen toteuttamiselle ja joukkoliikenneyhteyksien sekä kevyen liikenteen yhteyksien parantamiselle.

Toteuma ja poikkeamat:

Savilahden allianssihanke on edennyt kehitysvaiheeseen. Parhaillaan allianssissa suunnitellaan liikennejärjestelyjä koko alueelle ja Savilahdentien yleissuunnitelma on menossa hyväksyttäväksi. Savilahden alueen suunnittelu nivoutuu alueen asemakaavoitukseen. Niiralankadun saneerauksen on käynnissä ja kohde valmistuu syksyllä. Savilahden ja Niiralankadun kohteet ylittävät käytettävissä olevat määrärahat.

Ydinkeskustan hankkeet

- Kauppakatu välillä Vuorikatu – Maaherrankatu 1 300 000 €
- Snellmaninpuiston peruskorjaus 300 000 €

Kauppakatu ja siihen liittyvä Snellmaninpuisto ovat tärkeä osa ydinkeskustan parantamishanketta, töiden toteuttamisella parannetaan yleistä viihtyvyyttä, luodaan edellytyksiä liike-elämän kehittämiseksi ja parannetaan kevyen liikenteen yhteyksiä keskustassa. Matkustajasataman kehittämishanke lisää kevyttä liikennettä sataman ja ydinkeskustan välillä ja Kauppakadun parantaminen edesauttaa toimintojen kehittämistä satamassa, väylän varrella ja keskustassa. Snellmaninpuiston peruskorjaus voidaan käynnistää samanaikaisesti yhteistyömaana katusaneerauksen kanssa Kauppakatuun liittyvältä sivultaan.

Toteuma ja poikkeamat:

Kauppakadun saneeraus on loppusuoralla ja Snellmaninpuiston saneeraus on aloitettu Kauppakatuun liittyviltä osiltaan. Matkustajasataman kehittämishankkeelle on saatu vesitalouslupa aluehallintovirastolta ja kohde on ollut urakkalaskennassa. Kauppakadun saneerauskulut tulevat ylittymään pääasiassa katukivien määrien kasvusta sekä kivien ja kivitöiden arvioitua kalliimmasta kustannustasosta johtuen. Rautatieasemalle on tulossa Kuopion Portin hankkeeseen liittyen asematunnelin oikaisu, jonka rakennuttaa kaupunki Liikenneviraston kanssa tehdyn sopimuksen pohjalta. Kohde on urakkalaskennassa ja määrärahatarpeet selviävät laskentatulosten perusteella.

Katujen peruskorjaukset

- Pajulahdentie ja Reposaaarentien hulevesi 1 020 000 €
- Ruotsinkatu 700 000 €

Pajulahdentien ja Reposaaarentien korjaukset lisäävät asumisviihtyvyyttä, parantavat katujen kuntoa ja mahdollistavat katujen vesihuollon saneerauksen samassa yhteydessä. Ruotsinkadun saneerauksella parannetaan eritoten koulumatkojen turvallisuutta keskustan ja Niiralan välillä. Samassa yhteydessä parannetaan vesihuoltoa, hulevesien hallintaa, sähköverkkoa ja kadun varren valaisua.

Toteuma ja poikkeamat:

Pajulahdentien ja Reposaaarentien korjaukset ovat meneillään ja Ruotsinkadun saneeraus on viimeistelytöitä vaille valmiina. Pajulahdentien viimeistelyt ja päällystykset jäävät osittain vuodelle -19.

Täydennysrakentaminen

- Mölymäki 850 000 €
- Tarhakaari, Yötarhantie ja Varsapolku 400 000 €

Mölymäen hankkeen toteuttamisella luodaan edellytyksiä alueen kerrostalorakentamiselle ja hulevesien hallinnalle. Mölymäen alue on yksi tärkeimmistä täydennysrakennusalueista ja alueen rakentaminen on ollut edellytyksenä Savilahden hankkeen etenemiselle. Kaupunki on sopimuksilla sitoutunut toteuttamaan kunnallistekniikkaa vuoden 2018 aikana. Tarhakaari, Yötarhantie ja Varsapolku ovat Jynkässä ja niiden toteuttaminen mahdollistaa täydennysrakentamista pientalovaltaisilla alueilla valmiiden palvelujen äärellä.

Toteuma ja poikkeamat:

Mölymäellä Kaartokadun kunnallistekniikan rakentaminen on käynnissä. Tarhakaaren, Yötarhantien ja Varsapolun työt ovat käynnissä. Kohteet valmistuvat suunnitellusti tänä vuonna.

Asuinalueiden uudisrakentaminen

- Hiltulanlahti moottoritien länsipuoli 2 900 000 €
- Kuikkalampi 300 000 €

Hiltulanlahden alue on kaupungin tärkein omakoti- ja rivitalojen uudisrakennusalue, sen rakentamisella pystytään vastaamaan pientalojen tonttitarpeeseen ja samalla tavoitteisiin asukasluvun lisääntymisestä. Kuikkalammen alue Saaristokaupungissa täydentää kaupungin kerrostalotonttitarjontaa.

Toteuma ja poikkeamat:

Hiltulanlahden alueella on rakentamistyöt käynnissä. Moottoritien länsipuolen 1. -vaiheen kunnallistekniikka on valmiina ja tontit ovat luovutettu rakentajille sekä 2.-vaiheen työt on käynnistetty. Moottoritien sekä vanhan viitostien välillä tehdään viimeistelytyötä suunnitellusti. Kuikkalammen alueen osalta rakentamisen valmistelu on käynnissä.

Puijoon liittyvät hankkeet

- Puijon urheilulaakso 1 550 000 €
- Suurmäentie 1 250 000 €

Toteuma ja poikkeamat:

Puijon urheilulaakson alueen vieressä Suurmäentien saneeraus on ollut käynnissä koko alkuvuoden ja Puijon Urheilulaakson pysäköintialueet ovat kadun varrella tekeillä. Samalla parannetaan alueen hulevesijärjestelyjä. Suurmäentie päällystetään kuluvan vuoden syksyllä ja pysäköintialueet kesällä -19. Latu- ja reittiverkoston osalta on tehty parantamistyötä sekä lumen varastointiin ja latusillan leventämiseen liittyvät työt ovat tekeillä. Vuoden -19 investointeja varten on tehty suunnitelmia tekonurmikentän rakentamiseksi nykyisen nurmikentän paikalle. Samassa yhteydessä suunnitellaan kentän kohdalle tarvittavat reitistösiirrot. Suurmäentielle ja pysäköintialueelle tehdään tarvittavia viimeistelytyötä kesällä -19.

Liikuntapaikat

- Lippumäen tekojäärata 3 100 000 €
- Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskus 300 000 €

Lippumäen tekojääradan toteuttamisella pidennetään luistelukautta, parannetaan luistelualueen toimivuutta ja luodaan edellytyksiä uusien käyttäjäryhmien muodostumiselle sekä luistelu-urheilun kehittymiselle. Tekojääradan arvioidaan houkuttelevan pika- ja retkiluistelijoita myös valtakunnallisesti alueelle ja on siinä mielessä myös matkailua edistävä hanke. Suomessa on tällä hetkellä vain kaksi täysmittaista pikaluisteluun sopivaa tekojäärataa. Samalla Lippumäen alue saadaan vähitellen valmiiksi. Heinjoella jatketaan yhteisrakentamishankkeita alueen toimijoiden kanssa ja toteutetaan samalla alueen yleissuunnitelmaa sekä parannetaan harrastus- ja harjoitteluolosuhteita.

Toteuma ja poikkeamat:

Lippumäen tekojääradan rakentaminen on käynnissä ja alueen työt saadaan pääosin valmiiksi syksyn aikana. Tekojääradan jäädytyslaitteiston käyttöönotto siirtyy todennäköisesti jonkun verran laitteiston pitkistä toimitusajoista johtuen. Alue voidaan ottaa käyttöön joulukuun alussa, mikäli sille pystytään tekemään luonnonjää säiden salliessa. Koko hankkeen vastaanotto siirtyy vuoteen -19, joten osa kohteeseen varatuista määrärahoista jää tältä vuodelta käyttämättä. Kuntolaakson alueella on Hannes Kolehmainen kadun siirto käynnissä, kadun valmistuminen ja siihen liittyvät työt Suokadulla jäävät vuodelle -19. Liikuntakohteisiin on haettu avustusta Aluehallintovirastolta ja Opetus- ja kulttuuriministeriöltä, mutta päätöksiä ei ole vielä saatu. Heinjoella on jatkettu alueen rakentamista yhteistyössä alueella toimivien seurojen kanssa ja maanlajitusalueen laajennuksen lupahakemus on käsittelyssä Aluehallintovirastossa.

Yleiset alueet, ulkoilu-, virkistys- ja satama-alueet

- eri kohteet kaupungin alueella 3 590 000 €

Yleisten alueiden investoinneilla parannetaan yleistä viihtyvyyttä, lisätään palveluvarustusta ja luodaan myönteistä kaupunkikuvaa sekä huolehditaan kaupungin omaisuuden arvon säilymisestä.

Toteuma ja poikkeamat:

Alueilla on tehty useita eri hankkeita, mm. Rypysuon keskusleikkipaikan, Pirttilahdenpuiston ja Valkeisenpuiston työt ovat valmiina. Liikennepuiston ja Pirttiemen leikki- ja uimapaikan viimeistelytöitä tehdään vielä vuonna -19. Maljalahteen ja Pirttiniemeen on asennettu uudet laiturit ja Keinänlahteen asennettava laituri tulee vuoroon veneilykauden päätyttyä. Lisäksi on toteutettu runsaasti erilaisia viimeistelykohteita.

Lähiliikuntapaikat

- Pirttilahden keskuspuisto 100 000 €

Keskuspuiston korjauksen toteuttamisella parannetaan puistoaluetta ja lisätään alueen asukkaiden ja muiden puiston käyttäjien viihtyvyyttä.

Toteuma ja poikkeamat:

Pirttiniemen keskuspuiston hanke on tekeillä ja kohde valmistuu kuluvana vuonna.

Elinkeinoiniin liittyvät hankkeet

- Matkustajasatama 1 000 000 €
- Elinkeinoalueet 500 000 €
- Sorsasalo 200 000 €

Matkustajasataman hanke on lähivuosien suurin matkailuun ja keskusta-alueeseen liittyvä elinkeinohanke. Sillä parannetaan sataman alueen toimivuutta, ympäristöä ja alueella olevan sekä uuden elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä. Elinkeinoalueisiin varatulla määrärahalta varaudutaan nimeämättömien hankkeiden nopeaan käynnistämiseen. Sorsasaloon on varattu suunnitelmäärärahaa Finnpulpin hankkeen käynnistymisen varalta.

Toteuma ja poikkeamat:

Matkustajasataman kehittämishankkeella parannetaan Kuopion ja eritoten satama-alueen elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä. Hankkeelle on saatu Aluehallintovirastosta vesitalouslupa ja hanke on ollut urakkalaskennassa. Työt on tarkoitettu käynnistää vesiliikennekauden loputtua. Kh myönsi lisämäärärahan Lippumäen alueelle nk. Tuplajäiden tontin esirakentamiseen, kohde on valmis. Elinkeinoalueisiin varatulla määrärahalta on hankittu Kauppatorin toiminnan elävöittämiseen ja sen turvallisuuteen liittyviä varusteita ja kalusteita.

Maaseututaajamat

- Nilsiä katujen korjaukset 700 000 €
- Juankosken katujen korjaukset 1 100 000 €
- Karttulan koulukeskukseen liittyvät kadut 200 000 €
- Pajulahden kevyen liikenteen järjestelyt ELY-yhteistyönä 800 000 €
- Muuruveden Rantatie ELY-yhteistyönä 100 000 €

Maaseututaajamissa on runsaasti peruskorjauksen tarpeessa olevia katuja ja niihin sijoitettua kunnallistekniikkaa, hankkeilla parannetaan taajamien liikenteen turvallisuutta, taajamien viihtyisyyttä ja vesihuollon toimivuutta. ELY:n kanssa yhteistyössä parannetaan Pajulahden koulun lähistöllä kevyen liikenteen turvallisuutta ja erityisesti koululaisten turvallista liikkumista. Samassa yhteydessä voidaan vähentää koulukuljetuksia olennaisesti nykytasosta. Rantatien parantamisella saadaan Muuruveden venesatamaan johtavan tien kunto parannettua ja alueen huonokuntoinen vesihuolto uusittua.

Toteuma ja poikkeamat:

Pajulahden kevyen liikenteen väylän hanke on kilpailutettuna yhteistyössä ELYN:n kanssa ja kohteen työt ovat käynnissä. Muuruveden Rantatien parantamista ei saada hankkeen kalleuden takia liikenteelle. Juankosken ja Nilsiä kohteet ovat tekeillä, niiden päällystys- ja viimeistelytyö tehdään keväällä -19. Karttulan katutyöt ovat valmiina Koulukeskuksen saneeraukseen liittyvine töineen.

KONEET JA KALUSTO

Kaupunkirakennelautakunta (bruttositova)

Tulot	0	0	0
Menot	-50	-38	-50
Netto	-50	-38	-50

- Ilmanlaatumittauslaitteet ja maaomaisuuden mittauskalusto.

Toteuma ja poikkeamat:

Takymetri ja ilmanlaadun mittauskoppi hankittu. Loput ilmanlaadun mittauslaitteet hankitaan loppuvuodesta.

Mittaristo
Kaupunkiympäristön palvelualue

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018
Asemakaavoitus	Kaavoitetut rivi- ja kerrostalotontit, k-m2	113500	16850	131400	135200
	Kaavoitetut omakotitontit, kpl	233	12	0	4
	Kaavoitetut yritystontit, k-m2	580000	4000	196500	95900
	Asemakaavojen valmistumisaika, kk	23	25	20	20
Joukkoliikenteen järjestäminen	Kaupunkiliikenteen matkustajamäärä 1000 matkustajaa / v	5660	6196	6400	6500
	Rakentaminen	Kadunrakentaminen km	3,5	4,2	3,5
Liikenneväylien kunnossapito	Viherrakentaminen ha	2,0	2,0	2	2
	Kunnossapidettävät liikenneväylät km	792	874	842	842
	Kadun hoito, ajoradat I-luokka €/ km	11000	12000	13000	15000
	Kadun hoito, ajoradat II-luokka €/ km	9000	9500	10000	13000
	Kadun hoito, ajoradat III-luokka €/ km	3000	3200	4000	6000
	Kadun hoito, klv I-luokka €/ km	9000	9100	9500	10000
	Kadun hoito, klv II-luokka €/ km	2000	2200	3000	3000
	Kadun hoito, klv III-luokka €/ km		1000	1500	2000
	Asukastyytyväisyys katujen kunnossapidosta (1-5)	3,41	3,41	3,5	3,36
	Puistojen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapito	Kunnossapidettävät puistot ja katuviheralueet, ha	570	680	580
Yleisten alueiden hoito luokittein €/ ha		3200	3300	3400	3400
Jätehuollon viranomaispalv	Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon (%)		98,7	97	98,7
	Jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyaika (vko)		4	4	5
Tonttipalvelut	Rakennuskelpoiset valmistuneet rivi- ja kerrostalotontit k-m2	41000	62000	17000	17000
	Rakennuskelpoiset valmistuneet omakotitontit kpl	84	16	36	36
	Rakennuskelpoiset valmistuneet yritystontit k-m2	3000	30000	0	0
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit liiketontit, k-m2 / kpl	141000/35	141000/36	160000/37	160000/40
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit teollisuus ja varastot, k-m2 / kpl	118000/40	98000/35	95000/37	
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit omakotitontit, kpl	69	40	20	20
Asuntotoimi	Tonttivaranto, luovutusvalmiit rivitalotontit, k-m2 / kpl	77000/34	66000/32	62000/32	55000/28
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit kerrostalotontit, k-m2 / kpl	85000/24	90000/26	64000/17	80000/24
Asuntotoimi	Alkava asuntotuotanto	1400	1400	1000	1200
Ympäristöterveydenhuolto	Luvan ja ilmoituksen käsittelyaika kk	1,3	0,8	1	0,5
Rakennusvalvonta	Lupapäätökset kpl, sis. Suonenjoen	1293	1205	1300	1200
	Rakennuslupien käsittelyaika, pv	18	20	19	20
Henkilöstömittarit	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä) htv	191,9	212,3	219	216,5
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	10,8	10,7	9,5	10,6
	Tilojen määrä m2 / htv	16,0	15,7	15,2	15,2